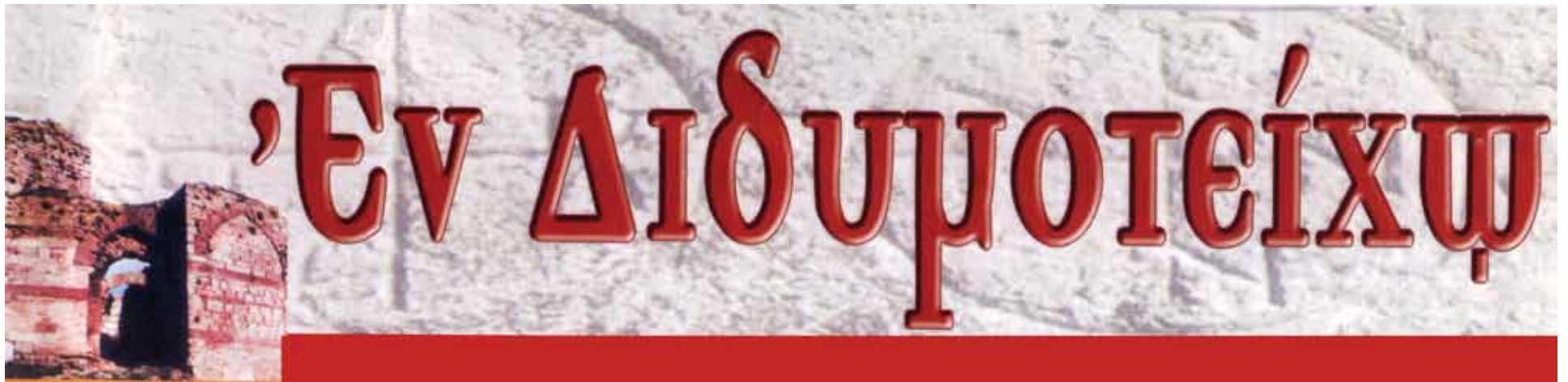

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ - ΕΤΟΣ 3ο- Δευτέρα 09 Νοεμβρίου 2015 • Αρ. Φύλλου 30 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2015

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

ΠΡΟΝΟΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΙΣΟΤΗΤΑ, ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

«Ο Δήμος Διδυμοτείχου
οργανώνει
την κοινωνική
πολιτική με σχέδιο
και όραμα, καθώς
θεωρούμε την πρόνοια,
την υγεία και
την κοινωνική
προστασία δημόσια
αγαθά που οφείλουμε
να προσφέρουμε
στους δημότες μας.»

σελ. 8-9

13η πανελλήνια λαμπαδηδρομία

εθελοντών αιμοδοτών
στο Διδυμότειχο

σελ. 6

4ο Σεμινάριο Γκάιντας ...
με αντιφωνικό τραγούδι

σελ. 5

ΜΕΤΑΞΑΔΕΣ

Αναβίωση
Παραδοσιακού Γάμου

Με πολύ μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 16 Αυγούστου η αναβίωση και καταγραφή του Παραδοσιακού Γάμου στους Μεταξάδες.

σελ. 7

ΟΥΡΟΥΤΣ ΠΑΣΑ

Με γοργούς ρυθμούς
τα έργα ανάδειξης

Συνεχίζονται με γοργούς ρυθμούς οι εργασίες καθαρισμού και ανάδειξης των λουτρών του Ορούτς πασά. Τα λουτρά του Ορούτς πασά, γνωστά και ως «λουτρά των ψιθύρων», είναι ίσως τα αρχαιότερα οθωμανικά λουτρά που σώζονται στη νοτιοανατολική Ευρώπη. Βρίσκονται στις όχθες του Ερυθροπόταμου, στο νότιο τμήμα της πόλης του Διδυμοτείου. Χρονολογούνται το 1398/1399 και είναι έργο του Ορούτς πασά. Το παρόν έργο «Καθαρισμός – προσωρινή υποστήλωση και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου του λουτρού των ψιθύρων» προτάθηκε από τον δήμο Διδυμοτείου με αυτεπιστασία, υπό την εποπτεία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Έβρου.

Οι προβλεπόμενες εργασίες αφορούν κυρίως τον καθαρισμό και την οριοθέτηση του περιβάλλοντος χώρου του μνημείου, αποκαταστάσεις εντός των λουτρών, προσωρινή υποστήλωση, κατασκευή συστήματος αποστράγγισης των ομβρίων από τον περιβάλλοντα χώρο, καθώς και διενέργεια ανασκαφικών ερευνητικών τομών. Ήδη έχουν πραγματοποιηθεί ο καθαρισμός του περιβάλλοντος χώρου και η απομάκρυνση των επικυματώσεων από τα δωμάτια του αποδυτηρίου, των αποχωρητηρίων, του κλιαρού και της απολέπισης. Διενεργούνται ανασκαφικές τομές, υπό την επίβλεψη αρχαιολόγου, στην κύρια είσοδο, νοτιοδυτικά του μνημείου, οι οποίες έφεραν στο φως δάπεδο, αποτελούμενο από μαρμάρινες και λίθινες πλάκες.

Πρόκειται για μια σημαντική αποκάλυψη, καθώς θέτουν νέα όρια ως προς την έκταση του μνημείου. Οι εργασίες στα λουτρά υλοποιούνται από το συγχρηματοδοτούμενο έργο JOVAPROB, στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013 και θα συνεχιστούν έως την ολοκλήρωση του παρόντος έργου.

Ευχαριστήριο

«ΦΥΛΛΟ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2015»

Ευχαριστούμε τους, Ελένη Ανδρικάκη, Θεόφιλο Γουδουσάκη, Παντελή Αθανασιάδη, Χάρη Σαρρή, Βίκυ Γκαρούδη, Γιάννη Τζέλλα, Κώστα Χρυσάφιδη, Χρήστο Κισσούδη, Γιάννη Σαρσάκη, Παναγιώτη Φυδανάκη, για την βοήθεια τους στην έκδοση του Φύλλου Αύγουστος 2015.

Σας ευχαριστούμε θερμά,
Δημήτρης Δεντσιδής
6972715239
didymonea@gmail.com

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Τερζή Σταυρινή του Δημητρίου σύζυγος Αθανασίου απεβίωσε στις

01/08/2015, Αργυρίου Αντώνιος του Χρήστου απεβίωσε στις 01/08/2015, Καλαϊτζή Χουσεΐν του Σαλή απεβίωσε στις 01/08/2015, Ζαφειροπούλου Σουλτάνα του Αθανασίου απεβίωσε στις 02/08/2015, Καϊσα Τριανταφυλλιά του Γεωργίου απεβίωσε στις 05/08/2015, Αγγελίδου Βασιλική του Κωνσταντίνου απεβίωσε στις 05/08/2015, Αλεξανδράκη Σοφία του Μιχαήλ απεβίωσε στις 09/08/2015, Λαμπερνάκης Χρήστος του Δημητρίου απεβίωσε στις 12/08/2015, Μαυρομάτης Αντώνιος του Ανδρέα απεβίωσε στις 14/08/2015, Στεργάτου Ελένη του Ιωάννη απεβίωσε στις 13/08/2015, Νταντάκας Δημήτριος του Γεωργίου απεβίωσε στις 15/08/2015, Αλβανάκη Φωτεινή του Βασιλείου απεβίωσε στις 16/08/2015, Γουδουσάκης Σταύρος του Παναγιώτη απεβίωσε στις 18/08/2015, Βλασακάκη Ευαγγελία του Γεωργίου απεβίωσε στις 18/08/2015, Σακελλαρίδης Αποστολάκης του Κωνσταντίνου απεβίωσε στις 20/08/2015, Κεσόγλου Ελένη του Δημητρίου απεβίωσε στις 21/08/2015, Λαμπρούδης Γεώργιος του Λάμπρου απεβίωσε στις 21/08/2015, Παρασκευάς Γεώργιος του Ευαγγελίου απεβίωσε στις 24/08/2015, Γκαζούδης Δημήτριος του Πασχάλη απεβίωσε στις 23/08/2015, Οσμάνογλου Δαμπριέ του Μεμέτ απεβίωσε στις 25/08/2015, Μανσούδη Γαλάττω του Πασχάλη απεβίωσε στις 27/08/2015, Λυμπερακίδου Κυριακή του Ελευθερίου απεβίωσε στις 29/08/2015, Χριστακάκη Όλγα του Αθανασίου απεβίωσε στις 27/08/2015, Δεμερτζή Χασάν του Αλή απεβίωσε στις 29/08/2015.

ΓΕΝΝΗΣΗΣ

Μπισσιούδης άρρεν του Νικολάου και της Κυριακή γεννήθηκε στις 31/07/2015, Δεμερτζή θήλυ του Αθανασίου και της Αναστασίας γεννήθηκε στις 29/07/2015, Γκρόζου θήλυ του Παναγιώτη και της Γκιουλτέν γεννήθηκε στις 01/08/2015, Πανουργούδης άρρεν του Χριστοδούλου και της Χρηστίνας γεννήθηκε στις 04/08/2015, Μπακαλίδου θήλυ του Λάμπρου και της Σοφίας γεννήθηκε στις 04/08/2015, Σερίφ θήλυ του Μπιλάλ και

της Ράμπια γεννήθηκε στις 05/08/2015, Γαρός άρρεν του Δημητρίου και της Αθανασίας γεννήθηκε στις 07/08/2015, Τενίδης άρρεν του Ευαγγέλου και της Οξάνα γεννήθηκε στις 10/08/2015, Παπαγεωργίου θήλυ του Αναστασίου και της Ιζαμπέλα γεννήθηκε στις 05/08/2015, Βασιλικού θήλυ του Αθανασίου και της Ευμορφίας γεννήθηκε στις 09/08/2015, Χατζηγιάννη θήλυ του Ιωάννη και της Ελένης γεννήθηκε στις 10/08/2015, Τριανταφυλλίδου θήλυ του Κύρου και της Μαρίας γεννήθηκε στις 12/08/2015, Σιαλούπης άρρεν του Σταύρου και της Φωτεινής γεννήθηκε στις 15/08/2015, Σαρίδης άρρεν του Ευαγγέλου και της Βασιλικής γεννήθηκε στις 18/08/2015, Καμπουρούδη θήλυ του Κωνσταντίνου και της Χρυσούλας γεννήθηκε στις 16/08/2015, Μπακαλίδης άρρεν του Δημητρίου και της Ζωής γεννήθηκε στις 16/08/2015, Μπακαλίδης άρρεν του Δημητρίου και της Ζωής γεννήθηκε στις 16/08/2015, Γουδετσιδθ θήλυ του Πασχάλη και της Χρυσούλας γεννήθηκε στις 19/08/2015, Τερλεμετζέρ θήλυ του Ταρίκ και της Σιαζέ γεννήθηκε στις 12/08/2015, Γραμματικάκη θήλυ του Χρήστου και της Κατζαία γεννήθηκε στις 19/08/2015, Κιολέ θήλυ του Βλαδίμοιρου και της Αγγελικής γεννήθηκε στις 21/08/2015, Αμέτογλου άρρεν του Αλησάν και της Σεμρά γεννήθηκε στις 23/08/2015, Φιλιππάκης άρρεν του Χριστοφόρου και της Δήμητρας γεννήθηκε στις 24/08/2015.

ΓΑΜΟΙ

Ταχτσόγλου Ανήλ του Αλή και Πουσοφύογλου Γκιουλουμσέρ τελεστική γάμος θρησκευτικός στις 04/08/2015, Καρασμανάκης Πασχάλης του Βασιλείου και η Ζήρου Κωνσταντίνα του Γεωργίου τελεστική γάμος θρησκευτικός στις 01/08/2015, Μεχμέτογλου Εμρά του νεζιατίν και Τζόρτα Περχάλ του Ριζά τελεστική γάμος στις 10/08/2015, Μπακάλ Αϊτήντου χουσεΐν και Λούκα Άνα-μαρία του Γκεοργκε τελεστικής γάμος θρησκευτικός στις 10/08/2015, Μουσταφά Σερχούν του Ιμπραήμ και Αρίφογλου Καντέρ του Ισμαήλ τελεστική γάμος θρησκευτικός στις 11/08/2015, Παλαματζής Γεώργιος του Ευαγγέλου και Γιανγιά Πέριτς τελεστική γάμος θρησκευτικός στις 16/08/2015, Τσιφούτ Χασάν Ουζγκιουρ και Τουτού Αϊσούν του Μεχμέτ τελεστικής γάμος στις 19/08/2015, Κυρμιζούδης Λάμπρος του χρήστου και Μουρατίδου Σμαρώ του Αναστασίου τελεστική γάμος στις 12/08/2015

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

Ιδιοκτήτης:
ΔΗΜΟΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

Εκδότης - Διευθυντής
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ
Δήμαρχος

Διεύθυνση:
Β.Γεωργίου & Ορφέως
Τ.Κ 68300 – Διδυμότειχο
Τηλ.: 25533 50602
e-mail: didymonea@gmail.com

Σ.Σ.: Κείμενα, δημοσιευμένα ή μη
δεν επιστρέφονται. Ενημέρωση
κείμενα δεν εκφράζουν υποχρεω-
τικά τη θέση της εφημερίδας.

Η φωτογραφία του μήνα

πανσέληνος

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Υπεύθυνος έκδοσης
Παρασκευάς Πατσουρίδης
Δήμαρχος Διδυμοτείου

Συντακτική ομάδα:

Τοπαλούδης Ιωάννης
Αντιδήμαρχος
Προγραμματισμού & Ανάπτυξης
Κελεσίδης Αναστάσιος
Δημοτικός Σύμβουλος
Δεντσιδής Δημήτριος
Επικοινωνία
Εφημερίδα Δήμου Διδυμοτείου
Β.Γεωργίου & Ορφέως
Τ.Κ 68300 – Διδυμότειχο
Τηλ.: 25533 50602
E-mail: didymonea@gmail.com

Youtube: <http://www.youtube.com/DimosDidymoteichou>

Twitter: <https://twitter.com/Didymoteicho>

Facebook: <http://facebook.com/Didymoteichon>

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Όσοι Δημότες, Φορείς
και Σύλλογοι της
περιοχής επιθυμούν
να ενημερώνουν τους
δημότες μας για τις
δραστηριότητες τους
μέσα από την
εφημερίδα του Δήμου
Διδυμοτείου,
παρακαλούνται να
αποστέλλουν σχετικό
Δελτίο Τύπου στην
ηλεκτρονική μας
διεύθυνση didymonea@
gmail.com ή να επικοινωνούν
με τον κο Δημήτρη
Δεντσιδή στο κινητό τη-
λέφωνο 6972715239.

Μαρέικη (Καραμπναριώτικη) λαλιά

Γράφει ο

Θεόφιλος Γουδουσάκης

.... Ονοματολογία μινών, ημερών και άστρων

Οι Μήνες: Τρανός, Γκουτζίκς, Μάρτς, Απρίλς, Μαής, Θιρτής, αλωντής, Αυγουστής, Σταυρουτής, παχιστής και Αντριάς.

Οι Μέρες: Διφτέρα, Τρίτ' (ή Μπόσκια), Τι-τράδ', Πέφτη, Παρασκευή, Σάββατου, Τθι-ού,

Υποδιαίρεσεις της ημέρας: Χαραή, Ταχιά, Τε-μπέλ, Μισμέρι, Κιντί, Βράδ'

Ονοματολογία άστρων:

Γαλαξίας = Στράτα μι τάχυρα.

Μεγάλη άρκτος = Τάμάξι.

Μικρή άρκτος = Γκαγκλί

Αφροδίτη = Γαλαντζής

Πούλια = Κλώσα μι τα πλούδια.

Η ώρα εκφέρονταν με τη θέση του Ήλιου στη συγκεκριμένη στιγμή, η απόσταση που

διάνυσε από την ανατολή και μετά το μεσημέρι η απόσταση που του απομένει να βασιλέψει. Για μέτρο χρησιμοποιούσαν την «ξι-άλη» τη μεγάλη βουκέντρα του οργώματος και με αυτήν νοερά υπολόγιζαν τις αποστάσεις.

Έτσι άκουγες το πρωί να ορίζουν την ώρα λέγοντας « νήλιους ανέβκι δυο ξιάλις» ή αργά το απόγευμα «νήλιος θέλει δυο ξιάλις να βασλέψει».

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ.

-Σάλτα παν' σάλτα κατ',σάλτα κει σελέ-μελέ, τι είνι? (το τυλιγάδι ή τλυγ'αδι.)

-Όλιαν μέρα στριφουγυρίζ' την κοιτίσας' τη γιμίζει. (το αδράχτι)

-Νταήζουμ κουντοθόδουρους παλούκια φουρτωμένους. (Σκαντζόχοιρος)

-Χιλιόδουντα-χιλιόκουμπα χίλια να πεις δε θα του βρεις. (Μιτάρια)

-Έχου ένα γκατζιουλούδ'όλιαν τμέρα του φορτώνου κι του βράδυ του ξιφορτώνου. (Γύκος)

-Απού παν πιτσι'απού κάτ'πιτσι', μέσα μ'ελι κι κιχρί. (Σύκο)

-Μάναμ'σαντζάλου, μάναμ παρτάλου. (Λάχανο)

ΑΝΤΡΟΓΥΝΑ. (ΠΑΙΧΝΙΔΙ)

Μέσα στα αινίγματα τους έπαιζαν και ένα παιχνίδι-πρόβλημα. (Κουιζ) που το έλε-

γαν "τα αντρόγυνα".

Για τις ανάγκες αυτού του παιχνιδιού τα άτομα κάθε οικογένειας χαρακτηρίζονταν, ονοματίζονταν ανάλογα με τη κατάσταση και την ηλικία τους. Έτσι τον χήρο ή τον υπερήλικα μαγκούφη τον έλεγαν "Κουκουμάκο", τη δε χήρα "κουκουμάκσα". Τα ζευγάρια "αντρόγυνα" τα νεαρά αγόρια "Πιτνιαρούδια", τα νεαρά κορίτσια "πλαδούδης", τις αρραβωνιασμένες κοπέλες "Τρανταφλές" τα αρραβωνιασμένα παλικάρια "ντανάδια".

Μια γυναίκα έβαζε το πρόβλημα περιγράφοντας μια οικογένεια και τα μέλη της με τους παραπάνω χαρακτηρισμούς. Ας πούμε: "Πούνι-πούνι, δυο αντρόγυνα, τρία πι-

ναρούδια,μια πλαδούδα κι μια τρανταφλιά"

Οι υπόλοιπες έψαχναν να βρουν το σπίτι που ταίριαζε στην περιγραφή. Όποια τόβρισκε έπαιρνε σειρά να πει το δικό της "αντρόγυνο". Η παρέα είχε δικαίωμα για τέσσερις απαντήσεις. Αν δεν έβρισκαν τη λύση, η γυναίκα που έβαζε το πρόβλημα ξεκινούσε να τριγυρνά τις παίκτριες στα αποχωρητήρια των λάθος σπιτιών που απάντησαν μέχρι να τους οδηγήσει στο σωστό. Ξεκινούσε το κατρακύλισμα με τη φράση: (Γκιλ του γκιλ μέσα στου μπιστηρέκου (WC) του τάδε απ'πέκ'στου μπιστηρέκου του δεινά...)και ούτω καθ'εξής μέχρι να τους βουτήξει νοερά σ'όλα τα αποχωρητήρια των λανθασμένων νοικοκυριών.

ΕΠΙΒΕΒΛΗΜΕΝΗ Η ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ (Υ.Α.) ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ ΟΠΩΣ ΚΑΙ Η ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΤΗΣ ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΔΝΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ (Δ.Α.) ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΟΡΘΗ Δ.Α.ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΒΡΟΥ ΑΛΛΑ ΚΑΙ Η ΙΔΡΥΣΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΩΝ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ Υ.Α.

Κάθε λίγο πολλές λόγος γίνεται για την αναδιάρθρωση των Αστυνομικών Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛΑΣ), μια ενέργεια που κατά γενική ομολογία είναι και αναγκαία και υποχρεωτική, όμως πρέπει επιτέλους να προχωρήσει δίχως άλλη αναβολή. Εξ' αυτού λοιπόν του σπουδαίου λόγου θεωρείται σκόπιμο να επανέλθει το καθολικό αίτημα της περιοχής μας, για επανίδρυση της Υποδιεύθυνσης Αστυνομίας (Υ.Α.) Διδυμοτείχου στη θέση της καταργηθείσας Υποδιόικησης Χωροφυλακής (Υ.Χ.) Διδυμοτείχου, που αν και από 15ετίας συνεχώς απαιτείται δυναμικά με Αποφάσεις και Ψηφίσματα των Αρχών και Φορέων της πόλης και της περιοχής (Δήμος, Εργατικό Κέντρο, Εμπορικός Σύλλογος κ.α.), εν τούτοις εξακολουθεί να αποτελεί ζητούμενο μέχρι σήμερα, παρότι αυτό αποτελεί ένα εγχείρημα μηδαμινού κόστους.

Έτσι πριν δύο και πλέον χρόνια το καλοκαίρι του 2013 στα πλαίσια μιας ανοικτής διαβούλευσης του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης (Υ.Δ.Τ.) για την αναδιάρθρωση των Υπηρεσιών της ΕΛΑΣ, υπέβαλα την παρακάτω πρόταση:

«4 Αυγούστου 2013, 22:49

Διατήρηση των υφιστάμενων Αστυνομικών Υποδιευθύνσεων (Α.Υ.) της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛΑΣ) και επανίδρυση Α.Υ. στο Διδυμότειχο.

Αξιότιμο Υπουργό Δημόσιας Τάξεως

Επιτακτική είναι η διατήρηση σε λειτουργία των υφισταμένων ένδεκα(11) Αστυνομικών Υποδιευθύνσεων (Α.Υ.) της ΕΛΑΣ, που υπάγονται σε αντίστοιχες Αστυνομικές Διευθύνσεις (Α.Δ.) της περιφέρειας. Η ενδεχόμενη κατάργησή τους ενόψει της επικείμενης αναδιάρθρωσης της ΕΛΑΣ, θα επιφέρει καίριο πλήγμα στην ισορροπία και εύρυθμο λειτουργία της οργανωτικής δομής της ΕΛΑΣ, στην περιφέρεια αλλά και αναστάτωση ως και αντίδραση των τοπικών κοινωνιών.

Όχι μόνο κρίνεται απαραίτητη αλλά ακριβέστερα επιβάλλεται η διατήρηση αυτής της δομής των Α.Υ. στην περι-

φέρεια, δια ιδρύσεως ακόμη και άλλων Α.Υ. Όπως στο Δήμο Διδυμοτείχου Έβρου, όπου λειτουργούν 4 Αστυνομικές Υπηρεσίες σε επίπεδο Τμήματος δηλ. Α.Τ., Τ.Α., Τ.Σ.Φ. Διδυμοτείχου και Τ.Σ.Φ. Μεταξάδων Έτσι με την ίδρυση Α.Υ. στο Διδυμότειχο, με τις γνωστές τοπικές ιδιαιτερότητες, όπως δράση κυκλωμάτων λαθρεμπορίου, παράνομης μετανάστευσης, διακίνησης ναρκωτικών, από τα υψηλότερα ποσοστά της χώρας καθώς και την μείζονα στρατηγική και εθνική σημασία της περιοχής, θα επιτευχθεί καλύτερος συντονισμός και έλεγχος ως και εποπτεία και σχεδιασμός της δράσης των Αστυνομικών Υπηρεσιών που λειτουργούν στην περιοχή.

Άλλωστε η ενέργεια αυτή, δηλ. η επανίδρυση (επί το ορθότερο) Α.Υ. στο Διδυμότειχο, επιβάλλεται και για ένα άλλο ακόμα σπουδαίο λόγο, που αφορά στην αποκατάσταση των συνταγματικών αρχών της ισότητας, της αναλογικότητας, του Κράτους δικαίου και της ίσης μεταχείρισης έναντι όλων των άλλων ήσσονος αστυνομικής σημασίας περιοχών όπου σήμερα λειτουργούν Α.Υ. με λιγότερες δηλ. δύο(2) ή τρεις(3) υφιστάμενες Αστυνομικές Υπηρεσίες, όπως Κυπαρισσία(2), Ελασσόνα(3), Νάουσα(2) κ.ά.

Το εγχείρημα αδυναμίας υλοποίησης της ανωτέρω υποχρέωσης εκ μέρους της Πολιτείας με δικαιολογητικό λόγο την προσωρινή οικονομική συγκυρία της χώρας είναι προφανώς αβάσιμο και αστήρικτο εξ αιτίας της μηδαμινής οικονομικής επιβάρυνσης του όλου εγχειρήματος. Είναι απολύτως βέβαιο ότι η πολιτική βούληση του Υπουργείου Δημόσιας Τάξεως θα είναι προς την ορθή κατεύθυνση διανομής του αισθήματος ασφαλείας των κατοίκων της περιφέρειας και δη της κατεξοχήν ακριτικής περιφέρειας του Διδυμοτείχου, μίας λωρίδας γης, χωμένης ανάμεσα στα σύνορα με Τουρκία και Βουλγαρία, με ό,τι αυτό από μόνο του σημαίνει και συνεπάγεται.

Διατελώ μετά τιμής

Σε συνέχεια όλων αυτών και επειδή τώρα πιο επιτακτικά όσο ποτέ, προκύπτει η ανάγκη σύνδεσης των υφισταμένων τεσσάρων (4) Αστυνομικών Υπηρεσιών της μεθόρι-

ας περιοχής του Διδυμοτείχου, που εκτός των άλλων είναι έδρα Τμήματος Δοκίμων της Σχολής Αστυφυλάκων και έδρα Μ/Κ Μερarchίας Πεζικού, ώστε να διασφαλιστεί αποτελεσματικότερος συντονισμός τους στη Διοικητική λειτουργία τους και πρωτίτως στην καθημερινή επιχειρησιακή τους δραστηριότητα υπό την κοινή κατεύθυνση, εποπτεία, έλεγχο και συντονισμό μιας επιτόπιας και άμεσης Διεύθυνσης, προφανώς και επιβάλλεται εκ μέρους του Υπουργείου η επανίδρυση της Υ.Α. Διδυμοτείχου, αποκαθιστώντας έτσι μια βάνωση και κατάφορη σε βάρος του αδικία.

Αν παρόλα αυτά το Υπουργείο για ετασιελικούς λόγους είναι αντίθετο στην επανίδρυση της Υ.Α. Διδυμοτείχου, τότε τουλάχιστον ας δικαιολογήσει αν μπορεί την λειτουργία των υφισταμένων σήμερα 10 Υ.Α. ανά την χώρα, σε σχέση με την μη λειτουργία Υ.Α. στο Διδυμότειχο. Διαφορετικά σε περίπτωση αδυναμίας έχει μία και μόνο επιλογή την υποχρέωση να καταργήσει όλες τις λειτουργούσες Υ.Α. Γιατί αρκετά ως εδώ, δεν πάει παρακάτω, φτάνει πια το Διδυμότειχο να είναι το θύμα και ο αδύνατος κρίκος που την πληρώνει κάθε φορά. Αρνούμαστε να συνεχίσουμε να είμαστε οι βολικοί και οι δεδωμένοι αλλά και το αποαίδι και ο επαίτης του Κράτους. Εξακολουθούμε να είμαστε απόλυτα νομοταγείς αλλά δεν ανεχόμαστε πια την κοροϊδία και την απαξίωση. Χορτάσαμε από λόγια και υποσχέσεις που ποτέ δεν υλοποιούνται, θέλουμε πια αποδείξεις ότι το Κράτος είναι μαζί μας και όχι απέναντι.

Παράλληλα κρίνεται επιβεβλημένη και η διόρθωση της υφιστάμενης λανθασμένης ονομασίας Διεύθυνση Αστυνομίας (Δ.Α.) Ορεστιάδας (όνομα πόλης έδρας Διεύθυνσης) στην ορθή Δ.Α. Βορείου Έβρου (όνομα περιοχής δικαιοδοσίας), αφού η δικαιοδοσία αυτής εκτείνεται σε όλη την περιφέρεια των Δήμων Ορεστιάδας και Διδυμοτείχου αλλά και του πρώην Δήμου Ορφέα, δηλ. σε ολόκληρη την περιοχή του πρώην Επαρχείου Βορείου Έβρου. Άλλωστε το ίδιο κατ'αντιστοιχία ισχύει και σε άλλες Δ.Α., δηλ. ορθή ονομασία Δ.Α. Βορειοανατολικής Αττικής (όνομα περιοχής δικαιοδοσίας) και όχι λανθασμένη ονομασία Δ.Α. Αγ. Παρασκευ-

ής Αττικής (όνομα πόλης έδρας Διεύθυνσης) ή ορθή ονομασία Δ.Α. Νοτιοανατολικής Αττικής (όνομα περιοχής δικαιοδοσίας) και όχι λανθασμένη ονομασία Δ.Α. Γλυφάδας Αττικής (όνομα πόλης έδρας Διεύθυνσης) ή ακόμα Δ.Α. Δυτικής Αττικής, Δ.Α. Αιτωλίας, Δ.Α. Ακαρνανίας κ.ά. Γιατί εδώ στη δική μας περιοχή, δεν ισχύει αντίστοιχα το ίδιο και με ποια κριτήρια ενεργούν διαφορετικά, αυτό πραγματικά δεν είναι ανυψητό και χρήζει τουλάχιστον μιας δικαιολογημένης εξήγησης.

Πρόσθετα το Υπουργείο αποδεικνύοντας έμπρακτα ότι σε κάθε περίπτωση είναι κοντά στον πολίτη και στοχεύοντας πάντα στην καλύτερη προστασία και εξυπηρέτησή του, οφείλει σε όλες τις Υ.Α. (10 υφιστάμενες + 1 του Διδυμοτείχου υπό ίδρυση), να συστήσει Γραφεία Διαβατηρίων από το υφιστάμενο προσωπικό, καταργώντας έτσι την ταλαιπωρία των συναλλασσόμενων πολιτών που μέχρι τώρα είναι υποχρεωμένοι για την εξυπηρέτησή τους να μεταβαίνουν με τις γνωστές επιβαρυντικές επιπτώσεις στην έδρα της Διεύθυνσης Αστυνομίας.

Από τη νέα Ηγεσία του Υπουργείου, που σίγουρα γνωρίζει άριστα τις ιδιαιτερότητες του Έβρου και που προπάντων σέβεται τη Βυζαντινή Καστροπολιτεία του Διδυμοτείχου, μια πόλη ζωντανό σύμβολο της αρμονικής συμβίωσης διαφορετικών λαών, πολιτισμών και θρησκειών, μια πόλη που κουβαλά στους ώμους της βαρύ το φορτίο της μακραίωνης και ένδοξης ιστορίας της, όντας δικαιωματικά και αδιαμφισβήτητα η Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Θράκης, ευελπιστούμε ότι επί τέλους θα προχωρήσει στην ΑΜΕΣΗ υλοποίηση των προτεινομένων ενεργειών. Ακριβώς επειδή πλην των άλλων αυτό το Κράτος οφείλει να στηρίζει και να ενισχύει την εθνικά ευαίσθητη και την μείζονος στρατηγικής σημασίας κατεξοχήν μεθόρια περιοχή του Διδυμοτείχου, μια περιοχή πάνω στο σταυροδρόμι δύο ηπείρων, τριών λαών, δύο θρησκειών και τριών πολιτισμών.

Διατελώ μετά τιμής
«ΔιδυμοΚαστροΠολίτης»

Ο Ερωτισμός των Θρακών Πανάρχαιος και Διαχρονικός

(συνέχεια)

(Από το βιβλίο του Παντελή Στεφ. Αθανασιάδη «Ψηφίδες από την Θράκη του χτες»)

Η περίπτωση του Γιάννη Δήμαρχου

Αποκορύφωμα όμως του ερωτισμού των Θρακών, στα νεώτερα χρόνια, θεωρείται ένα από τα έσχατα παραδείγματα δημιουργίας δημοτικού τραγουδιού, το οποίο αναφέρεται στα ερωτικά κατορθώματα του Μπάρμπα Γιάννη, του Δημάρχου του χωριού Μεταξάδες. Το χωριό αυτό, που σήμερα είναι η έδρα του ομώνυμου καποδιστριακού Δήμου, βρίσκεται στα Δυτικά του Διδυμοτείχου, σχεδόν σε επαφή με τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα. Στην περίοδο της Τουρκοκρατίας ονομάζονταν Τοκμάκι και εξέλεγε δήμαρχο, που είχε τον τίτλο του Μουκτάρη.

Ο Μπάρμπα Γιάννης, πρόσωπο υπαρκτό, αλλά ίσως... λίγο παρεξηγημένο από το φερώνυμο τραγούδι του, μνηστήκε για τις επιδόσεις του στις γυναίκες, με ένα τραγούδι, ίσως το πιο γνωστό χορευτικό της Θράκης σε ρυθμό Ζωναράδικο.

**«Στο Τοκμάκι, στ'ς Μεταξάδες,
Γιάννης Δήμαρχος.
Γιάννης έχει τρεις γυναίκες
κι άλληνη αγαπάει.
Θα χουρίσει τη Θοδώρα,
θα πάρ' τη Βασιλ'κή
Μάνα της την ουρμηνεύει,
την παρακαλεί.
-Βασιλ'κούδα μ' μην τον παίρνεις,
του Γιάνν' του κουβαρντά.
-Γώ τουν Γιάννη σαν δεν πάρω,
δεν παντρεύουμι.
Γιάννης είν', μανά μ' σαρμπέ-
ζης,
είνι Δήμαρχος.**

**Στο Τοκμάκι, στ'ς Μεταξάδες,
Γιάννης Δήμαρχος**

**Άειντι Βασιλ'κούδα μ'
Γιάννης Δήμαρχος.**

Η πραγματική ιστορία του Γιάννη Δήμαρχου, που αποτελεί σύγχρονο σύμβολο ερωτισμού, όπως έχει περιγραφεί από τον Ν. Διονυσόπουλο σε συνοδευτικό κείμενο του δίσκου του φημισμένου τραγουδιστή Χρόνη Αηδοβίδη «Τραγούδια και Σκοποί της Θράκης» (συνεργασία των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης και του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης), είναι η ακόλουθη:

Ο Ιωάννης Μαντάς ή Μαντούδης (1881-1962) διετέλεσε Μουκτάρης στα ύστερα χρόνια της Οθωμανικής κυριαρχίας και στις αρχές της ελληνικής διοίκησης στη Θράκη. Από τη θητεία του εκείνη έμεινε γνωστός με το προσωνύμιο Γιάννης Δήμαρχος, που τον συνόδεψε σε όλη του τη ζωή.

Αρχικά πήρε για σύζυγό του την Τριανταφυλλιά, που είχε γεννηθεί το 1884. Γρήγορα όμως αυτή πέθανε και ως χήρος ο Γιάννης Μαντάς, νυμφεύθηκε με την Δέσποινα, η οποία είχε γεννηθεί το 1882. Με τη Δέσποινα έκανε μια κόρη το 1910, τη Ζωή. Λίγο καρό αργότερα οι Τούρκοι τον επιστρατεύουν - προφανώς λόγω των Βαλκανικών Πολέμων - στην Αδριανούπολη και ενδεχομένως και στην Κωνσταντινούπολη για μερικά χρόνια. Στη διάρκεια της απουσίας του και εξαιτίας μια επιδημίας στο χωριό, πεθαίνει και η γυναίκα του και η κόρη του.

Όταν τελικά επιστρέφει, κάνει και τρίτο γάμο με την Μαρία Τσιακρούδη, γεννημένη το 1886, γνωστή στο χωριό με το προσωνύμιο Θοδώρα ή Θοδωρούλα. Δεν έκανε όμως παιδιά μαζί της. Έτσι και όταν έληξε η θητεία του ως Μουκτάρη, αποφασίζει να χωρίσει τη Θοδώρα και να κάνει γάμο με τη Βασιλική Μπακαλούδη (1887- 1975). Η Εκκλησία, δεν νομιμοποίησε ποτέ τον τέταρτο γάμο του, αφού αυτό δεν επιτρέπονταν από τους Ιερούς Κανόνες.

Ο Γιάννης Δήμαρχος όμως αγνοώντας τις αντιρρήσεις της

Εκκλησίας, αλλά και την κριτική της τοπικής κοινωνίας έζησε με τη Βασιλική ή Βασιλ'κούδα του τραγουδιού κατά την τοπική προφορά, με την οποία έκανε τρία παιδιά. Το Χρήστο που γεννήθηκε το 1926, την Τριανταφυλλιά που γεννήθηκε το 1929 και τον Παναγιώτη που γεννήθηκε το 1932. Ήταν η τελευταία οικογένειά του, με την οποία έζησε ευτυχισμένος τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής του.

«Όπως είναι αυτονόητο αναφέρεται στο συνοδευτικό κείμενο του δίσκου - το γεγονός σκανδάλισε τη συντηρητική κοινωνία του χωριού, με αποτέλεσμα η κοινωνική κριτική να ασκηθεί με τη μορφή τραγουδιού. Το τραγούδι μορφοποιήθηκε από το βιολάτορα Γιώργη Ταυρίδη ή Μπουγά, που ήταν κα συγγενής του Γιάννη Δήμαρχου.

Αν και το τραγούδι αποδίδεται στον Μπουγά, δεν έχει διευκρινιστεί εάν και κατά πόσο βασίστηκε σε παλαιότερη μελωδία, ούτε είναι σαφές κατά πόσο συνέβαλαν οι δύο άλλοι μουσικοί της κομπανίας του (Βαϊτσής Καραγκιοζούδης, Δημήτρης Σαμπανίδης) καθώς και ο γιατρός των Μεταξάδων, που η παράδοση τον θέλει ως κύριο εμπνευστή των στίχων».

Ο φόρος του... έγγαμου ταύρου!!!

Πάντως κατά την εποχή της Τουρκοκρατίας, όταν το συνολικό φορολογικό σύστημα ήταν πολύ διαφορετικό από το σημερινό, υπήρχαν πολλές επιμέρους υποχρεώσεις φορολογικής μορφής των Χριστιανών υπόδουλων, με στόχο να ενισχύεται η Εθναρχούσα Εκκλησία και να μπορεί να παρέχεται Ελληνική Παιδεία στα παιδιά τους. Υποχρέωσή τους ήταν να καταβάλλουν ένα ετήσιο τέλος στη Μητρόπολη της κατοικίας τους.

Ειδικά για τους έγγαμους υπήρχε και ένας άλλος φόρος, ο λεγόμενος φόρος εγγάμου συμβίωσης, που επέζησε και καταργήθηκε από τον υπουργό Συντονισμού του στρατάρχη Παπάγου τον Σπύρο Μακεζίνη. Ο φόρος αυτός ειρωνικά απεκαλείτο στο Διδυμοτείχο, έδρα Μη-

τρόπολης, στην τουρκική γλώσσα «μπουγά παρασί» δηλαδή... τα χρήματα του ταύρου!!! Και ο νοών νοείτω...

Πάντως τα αποκριάτικα έθιμα της Θράκης, όπως αυτά διαμορφώθηκαν μέσα στην Τουρκοκρατία, συνήθως έχουν διττή σημασία. Αφενός μεν την διακωμώδηση του Οθωμανού δυνάστη μέσα από την καρναβαλική καρικοτούρα του αρχικαρνάβαλου που στη Θράκη ονομάζεται Κιοπέκ Μπέης (Ο Μπέης των σκύλων) και αφετέρου την ελεύθερη έκφραση μια φορά το χρόνο, με όλα τα υπονοούμενα, ερωτικών και άλλων αποκάλυπτων πολλές φορές, στοιχείων ερωτικής συμπεριφοράς.

Στα καρναβάλια που συνοδεύουν τον Κιοπέκ Μπέη γίνονται πολλά ευτράπελα περιστατικά, με αυτονόητα υπονοούμενα και μιμητικές φαλικές πράξεις. Παράλληλα όλες αυτές οι αποκριάτικες εκδηλώσεις, αποτελούν στην πράξη σπονδές στην ιδέα της γονιμότητας, που συνδέεται στενά, με κάθε έννοια ερωτισμού και αποτελεί τη βάση και της λατρείας του Διονύσου στην αρχαιότητα.

Η περίπτωση ανταλλαγής συντρόφων (:) των Μπεκτασήδων

Στη Θράκη, κατοικούν και οι Πομάκοι, γηγενές Θρακικό φύλλο, που εξισλαμίσθηκε βίαια. Οι Πομάκοι στην πλειοψηφία τους ανήκουν στην μουσουλμανική αίρεση των μπεκτασήδων, μια αίρεση η οποία βασικά πρεσβεύει την ανεξίτηρη και ακολουθεί πολλές δοξασίες που μοιάζουν με τις ελληνικές, κάτι που είναι φυσικό, αφού οι Πομάκοι πριν εξισλαμισθούν ήταν Χριστιανοί.

Για τους Μπεκτασίδες, υπάρχει μια διάχυτη φημολογία για μυστηριακές ερωτικές τελετές, που γίνονταν τα παλαιότερα χρόνια και σχετίζονται με μια ιδιότυπη θεσμοθετημένη ανταλλαγή ερωτικών συντρόφων μια φορά το χρόνο!

Σύμφωνα με τα λεγόμενα, τα οποία διαψεύδουν οι Πομάκοι και τα αποδίδουν σε κακή προπαγάνδα των Σουνιτών τουρ-

κογενών, μια φορά το χρόνο, σε ημερομηνία που προσδιορίζεται από την κίνηση της Σελήνης, σε κάθε κοινότητα Μπεκτασήδων, συγκεντρώνονται όλα τα ερωτικά ενεργά έγγαμα ζευγάρια σε ένα ιερό χώρο, συνήθως το τζαμί, όπου γίνεται κάποια θρησκευτική τελετή.

Σε μια δεδομένη στιγμή, σβήνουν τα φώτα και μέσα στο απόλυτο σκοτάδι, οι άνδρες αναζητούν τις γυναίκες και όποια πιάνουν πρώτη, αυτή είναι η ερωτική του σύντροφος για τη συγκεκριμένη βραδιά.

Τα αγόρια που γεννώνται εννέα μήνες ακριβώς μετά τη συγκεκριμένη βραδιά, προορίζονται για ηγέτες των τοπικών κοινωνιών και η μόρφωση και ανατροφή τους, αποτελεί κύριο μέλημα της κοινότητας, ώστε να μορφωθούν και να σφυρηλατηθεί κατάλληλα ο χαρακτήρας τους, για να ανταποκριθούν σε μεγαλύτερα καθήκοντα είτε θρησκευτικά είτε αυτοδιοικητικά.

Για το έθιμο αυτό δεν υπάρχουν γραπτές πηγές και ερευνητικές τεκμηριώσεις. Ωστόσο από τις διηγήσεις προκύπτει, ότι αν πράγματι συμβαίνει ένα τέτοιο γεγονός, κάλλιστα μπορεί να ερμηνευθεί ως διονυσιακό κατάλοιπο. Πολλοί ισχυρίζονται, ότι τέτοια έθιμα αναφέρονται και μεταξύ των (νεοπλατωνιστών) Αλεβήδων της Μικράς Ασίας.

Οι Πομάκοι, παρά το συντηρητικό χαρακτήρα τους, και τις κλειστές και μικρές κοινωνίες στις οποίες ζουν, δεν παύουν να τραγουδάνε και ερωτικά τραγούδια, όπως το χαρακτηριστικό «Άμπρε μάλκο μόμε», που σύμφωνά με τη μετάφραση του εκπαιδευτικού και συγγραφέα Πέτρου Θεοχαρίδη λέει μεταξύ άλλων:

**Αχ μικρό κορίτσι
εσύ αγάπη γλυκιά μου
μη στέκεσαι μπροστά μου
γιατί καίγομαι για σένα.
Ας καίγεσαι αγάπη μου, ας καίγεσαι
έτσι και εγώ καίγομαι.
Δεν ξέρω τι να κάνω...**

Πάντως λόγω των κοινωνικών συνθηκών που επικρατούν στα χωριά των Πομάκων συνή-

θως τα νυχτέρια, οι νυχτερινές συνάξεις δηλαδή (ένα είδος βεγγέρας) που γίνονταν στα σπίτια για να κεντούν οι γυναίκες ή να κάνουν άλλες αγροτικές δουλειές, όπως το ξεφλούδισμα των καλαμποκιών, το παστέλιασμα των καπνών, ή το γνέσιμο του μαλλιού, πλέκονταν τα παλαιότερα χρόνια τα ειδύλλια των νέων. Συνήθως τα αγόρια στέκονταν γύρω από τον κύκλο των γυναικών παρατηρώντας με τα μάτια τους τα κορίτσια. Αν ένας νεαρός Πομάκος ήθελε να δείξει την ερωτική του προτίμηση σε κάποιο συγκεκριμένο κορίτσι, έπαιρνε το θάρρος και της πετούσε ένα λουλούδι. Αν το κορίτσι δεχόταν να πάρει το λουλούδι, σήμαινε ότι... αποδέχεται και το παλικάρι. Έτσι άρχιζε το ειδύλλιο, που με την επιμέλεια των γονέων κατέληγε σε αρραβώνα και γάμο.

Εδώ θα πρέπει να υπενθυμίσουμε, ότι μια από τις πρώτες και σημαντικότερες συνέπειες του διάχυτου ερωτισμού, είναι και η αυξημένη τεκνογονία.

Ένα τέτοιο φαινόμενο, μας παρουσίασε ο «ΧΡΟΝΟΣ» Κομοτηνής στις 14 Ιανουαρίου 2003. Σε ρεπορτάζ της Μαρίας Φανφάνη, αναφέρεται ότι στον απομακρυσμένο οικισμό Κύμη του Δήμου Οργάνης, που απέχει 200 μέτρα από την ελληνοβουλγαρική μεθόριο και κατοικείται από Πομάκους, κάθε οικογένεια έχει κατά μέσο όρο έξι παιδιά. Στην Κύμη της Ροδόπης, σ' αυτό το «καρπερό χωριό» ζουν περίπου 100 οικογένειες. Οι γυναίκες ακολουθώντας τα παλαιά κοινωνικά πρότυπα, ακόμα και σήμερα δεν δέχονται να εξετασθούν από γιατρό, έστω και όταν κινδυνεύει η ζωή τους. Γεννούν μάλιστα όρθιες, έλκοντας ένα σκοινί, που είναι δεμένο στο ταβάνι του σπιτιού τους!!!

Μαρτυρία Οδυσσέα Ελύτη

Μια απρόσμενη επιβεβαίωση του διάχυτου και διαχρονικού ερωτισμού των Θρακών, μας δίνει ο νομπελίστας ποιητής Οδυσσέας Ελύτης.

Είναι γνωστό, ότι ο μεγάλος μας ποιητής, πήρε μέρος το 1940 στο μεγάλο αγώνα του Ελληνισμού ενάντια στον Ιταλικό φασισμό. Πολέμησε στα χιονισμένα Βορειοηπειρωτικά βουνά και καρπός των βιωμάτων και των εμπειριών του, είναι τα δύο αξεπέραστα ποιητικά αριστουργήματά του, το «Άξιον Εστί» με την παγκόσμια ακτινοβολία και το «Άσμα Ηρωικό και Πένθιμο για το Χαμένο Ανθυπολοχαγό της Αλβανίας».

Ειδικά αυτό το δεύτερο, ενδιαφέρει εμάς τους Θρακιώ-

τες, αν και συνήθως το αγνοούμε ή το προσπερνάμε αδιάφοροι.

Ο αδικοκαμένος ηρωικός ανθυπολοχαγός της Αλβανίας, παρά το γεγονός ότι δεν διασώζεται το όνομά του ή άλλα στοιχεία της πραγματικής ταυτότητάς του, είναι Θράξ.

Και αυτό το επιβεβαιώνει ο Ελύτης, που συγκλονισμένος από τον ηρωικό θάνατο του, γράφει στο ΣΤ' κεφάλαιο του ποιήματός του, προσδιορίζοντας τουλάχιστον την καταγωγή του.

**Ήταν ωραίο παιδί. Την πρώτη μέρα που γεννήθηκε
Σκύψανε τα βουνά της Θράκης να φανεί
Στους ώμους της στεριάς το στάρι που αναγάλιαζε
Σκύψανε το βουνά της Θράκης και το φτύσανε
Μια στο κεφάλι, μια στον κόρφο, μια μέσα στο κλάμα
του.**

**Βγήκαν Ρωμιοί με μπράτσα φοβερά
Και το σηκώσαν στον βοριά τα σπάργανα...**

Αυτός λοιπόν ο ηρωικός Θρακιώτης, ένας ημίθεος στα μάτια του ποιητή, ένας καθημερινός δικός μας άνθρωπος σαν όλους τους Θρακιώτες που έδωσαν δυναμικό παρών στο αντιφασιστικό αγώνα, κουβαλούσε μέσα του τα γονίδια του διαχρονικού και διάχυτου Θρακικού ερωτισμού. Και αυτό το έβλεπε από διαίσθηση ο ποιητής και δεν παρέλειψε να το περιλάβει στο αριστουργηματικό ελεγείο του, γράφοντας λίγο παρακάτω:

**Ήταν γερό παιδί
Τις νύχτες αγκαλιά με τα νεραντζοκόριτσα
Λέρωνε τις μεγάλες φορεσιές των άστρων
Ήτανε τόσος ο Έρωτας στα σπλάχνα του
Που έπινε μέσα στο κρασί τη γέψη όλης της γης
Πιάνοντας ύστερα χορό μ' όλες τις νύφες λεύκες
Όπου ν' ακούσει και να χύσ' η αυγή το φως μέσ στα
μαλλιά του
Η αυγή που μ' ανοιχτά μπράτσα τον έβρισκε
Στη σέλα δύο μικρών κλαδιών να γρατσουνάει τον ήλιο
Ή πάλι με στοργή να σιγονανουρίζει
Τις μικρές κουκουβάγιες που ξαγρύπνησαν...
Α' τι θυμάρι δυνατό το γυμνό του στήθος
Όπου ξεσπούσαν λευτεριά και θάλασσα...
Ήταν γενναίο παιδί
...**

4ο Σεμινάριο Γκάιντας.. με αντιφωνικό τραγούδι

Για τέταρτη χρονιά πραγματοποιήθηκε και εφέτος στο Διδυμότειχο το Πενθήμερο Σεμινάριο Εβρίτικης γκάιντας, από 17 ως 21 Αυγούστου. Το σεμινάριο οργανώθηκε από τον Σύλλογο Μουσικών "Ιωάννης Δούκας Βατάτζης" και τον εθνομουσικο-

λόγο Χάρη Σαρρή.

Η βασική του φιλοσοφία βρίσκεται στην συνύπαρξη και στην σύμπραξη γκαϊντατζήδων, παλαιότερων και νεότερων, επιστημόνων και φίλων της γκάιντας, που καθένας έχει διαφορετικό υπόβαθρο, αλλά τους ενώνει η αγάπη για το όργανο και τις λαϊκές μουσικές της Θράκης. Καθένας έχει κάτι να προσφέρει, όλοι έχουν κάτι να πάρουν. Παλαιοί ντόπιοι γκαϊντατζήδες συναντιούνται με τους νεότερους και ανταλλάζουν εμπειρίες και γνώσεις τόσο στα βιωματικά εργαστήρια όσο και στα γλέντια, τα οποία στήνονται κάθε μέρα και σε διαφορετικό χωριό.

Αυτό, σε συνδυασμό με τα ειδικά "στρογγυλά τραπέζια" όπου συζητιούνται ειδικά θέματα που έχουν να κάνουν με το όργανο, το ρεπερτόριο και το πολιτισμικό του περιβάλλον, δημιουργούν έναν ιδιαίτερα ζωντανό χώρο αλληλεπίδρασης και μάθησης.

Στο Σεμινάριο συνδυάζεται η βιωματική με την ακαδημαϊκή διδασκαλία και η τυπική με την άτυπη μάθηση. Βασική επιδίωξη, πέρα από το καθαρά μαθησιακό κομμάτι, είναι η δημιουργία μιας κοινότητας η οποία θα μπορέσει να λειτουργήσει ως ένας "μουσικός βιότοπος" για τους νεότερους γκαϊντατζήδες και θα συμβάλλει στην καλλιέργεια του οργάνου με όρους συμμετοχής και γλεντιού, θυμίζοντας τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούσε το όργανο αυτό παλαιότερα. Στο εφετινό σεμινάριο θα περιλαμβάνει, πέρα από τα εργαστήρια για την διδασκαλία της γκάιντας, δειγματοληπτική διδασκαλία χορών με αντιφωνικό τραγούδι. Θα το προσφέρουν στους συμμετέχοντες γυναίκες από χωριά της περιοχής, σε μια προσπάθεια να σκιαγραφηθεί η "άλλη όψη του νομίσματος" της μουσικής παράδοσης της Θράκης.

Υπογραμμίζουμε επίσης την συμμετοχή του καθηγητή Γιάννη Πραντσίδη, η συμβολή του οποίου είναι καταλυτική σε επιστημολογικά ζητήματα που έχουν να κάνουν με το χορό, καθώς και της ανθρωπολόγου Φωτεινής Ρεράκη, ειδικευμένης σε θέματα μουσικής εκπαίδευσης. Επιστημονική επιμέλεια: Χάρης Σαρρής, Επιστημονική ομάδα: Χάρης Σαρρής, Γιάννης Πραντσίδης, Φωτεινή Ρεράκη.

13η πανελλήνια λαμπαδηδρομία εθελοντών αιμοδοτών στο Διδυμότειχο

Ο σύλλογος εθελοντών αιμοδοτών «Αγία ειρήνη Χρυσοβαλάντω» διοργάνωσε λαμπαδηδρομία και τελετή αφής φλόγας που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της 13ης πανελληνίας λαμπαδηδρομίας εθελοντών αιμοδοτών που θεσμοθετήθηκε από την Π.Ο.Σ.Ε.Α. και ξεκίνησε από το Ορμένιο και θα διέλθει όλες τις πόλεις της Ελλάδας. Την Κυριακή 30 Αυγούστου 2015 παρουσία πλήθους κόσμου υποδεχτήκαμε την φλόγα της αγάπης, που αποστολή της είναι να φωτίσει τις πανανθρώπινες αξίες, να αναθερμάνει τις καρδιές των ανθρώπων, να καλλιεργήσει τις ανθρώπινες επαφές και να ρίξει το σπόρο της αδελφότητας και της αλληλεγγύης.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν: εκπρόσωπος ιεράς Μητρόπολης Διδυμοτείχου Ορεσιτιάδος και Σουφλίου πατήρ Κολτσιδής Κύριλλος, Βουλευτής Έβρου ΝΔ Δημοσκάκης Αναστάσιος, εκπρόσωπος της περιφέρειας Νομαρχιακή σύμβουλος Μοσχοφίδου Νόρα, εκπρόσωπος του Δήμου Διδυμοτείχου Τοπαλούδης Πάννης, εκπρόσωπος του Τμήματος δοκιμών αστυφυλάκων Αστυνομικός υποδιευθυντής Βλάχος Κωνσταντίνος, εκπρόσωπος του ΑΤ Διδυμοτείχου Αστυνομικός διευθυντής Μίντιλη Ευαγγελία, εκπρόσωπος από το σταθμός αιμοδοσίας Νοσοκομείου Διδυμοτείχου κ. Βαφειάδης Κων/νος, και δια των εκπροσώπων τους: Σύλλογος εθελοντών αιμοδοτών Διδυμοτείχου «Αγία Ειρήνη Χρυσοβαλάντω» Συλλογος εθελοντών αιμοδοτών Ασπρονεριού Φοιτητές εξ αίματος Σύλλογος Γονέων και κηδεμόνων 1ο Δημοτικό σχολείο Διδυμοτείχου

Σύλλογος Γονέων και κηδεμόνων 2ο Δημοτικό σχολείο Διδυμοτείχου Σύλλογος Γονέων και κηδεμόνων 3ο Δημοτικό σχολείο Διδυμοτείχου Σύλλογος Γονέων και κηδεμόνων 5ο Δημοτικό σχολείο Διδυμοτείχου Σύλλογος Γονέων και κηδεμόνων 1ο Γυμνάσιο Διδυμοτείχου Σύλλογος Γονέων και κηδεμόνων 2ο Γυμνάσιο Διδυμοτείχου Σύλλογος Γονέων και κηδεμόνων ΕΠΑΛ Διδυμοτείχου Σύλλογος δασκάλων και νηπιαγωγών Διδυμοτείχου κ περιφέρειας Ένωση γονέων κ κηδεμόνων Πολιτιστικός και εξωραϊστικός σύλλογος Κυανής Ιστορικός και πολιτιστικός σύλλογος "Καστροπολίτες" Γνώση & Δράση Σωματείο ιδιοκτητών Ταξί Διδυμοτείχου "Αγιος Χριστόφορος" Σύλλογος "θεοδώρα Κατακουζηνή" Αθλητικός σύλλογος Ελληνοχωρίου "Δόξα" Πολιτιστικός σύλλογος Ποιμενικού Θεατρικός σύλλογος Διδυμοτείχου Σύλλογος Κυριών και Δεσποινίδων Ερυθρός Σταυρός Διδυμοτείχου Φιλαρμονική Διδυμοτείχου Σύλλογος ιδιωτών ιατρών Διδυμοτείχου Εξωραϊστικός Πολιτιστικός Σύλλογος Ασημενίου Λαογραφικός Σύλλογος Μπέη Σύλλογος Νέων Ασπρονεριού Πολιτιστικός- Λαογραφικός Σύλλογος «Το Κάστρο» Πολιτιστικός Λαογραφικός Σύλλογος Βρυσικών Αθλητικός Σύλλογος «Ατρόμητος» Ασπρονεριού

Αθλητικός Σύλλογος ΑΕΔ Α΄+Ακαδ.Διδυμοτείχου Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Ισακίου Εξωραϊστικός Πολιτιστικός Σύλλογος Ελληνοχωρίου Πολιτιστικός σύλλογος Ελληνοχωρίου, Φιλοζωικός σύλλογος «Κοινοσόφιο», Σύλλογος Γυναικών Ισακίου Σύλλογος Επαγγελματιών Εμπόρων & Βιοτεχνικών Διδυμοτείχου & Περιφέρειας

Μετά την λαμπαδηδρομία που έγινε στα πρότυπα της Ολυμπιακής Φλόγας και συμμετείχαν μέλη συλλόγων, άνδρες, γυναίκες και παιδιά, έγινε η αφή της φλόγας στον προαύλιο χώρο της δημαρχίας. Είναι άξιο μνημόνευσης το γεγονός ότι στην περσινή λαμπαδηδρομία την φλόγα στην τελετή αφής, άναψαν δυο παγκόσμιοι πρωταθλητές του στίβου

και σήμερα μια σύγχρονη αμφικτιονία δημιουργήθηκε για τον αιμοδοτικό σκοπό, γύρω από μια ιερή φλόγα, η οποία με μια ειδική τελετή από τον ιερέα μεταλαμπαδεύεται από το καντήλι ιερού ναού στο Ορμένιο και είναι αφιερωμένη στον Ιησού Χριστό, τιμώντας τον, ως πρώτο αιμοδότη της χριστιανοσύνης.

Ελπίδα όλων μας είναι οι σπίθες από κοινού να γίνουν φως που θα φέρει μια παραγωγική συνεργασία με όλους τους φορείς και συλλόγους με σκοπό την προώθηση της υπέρτατης ιδέας της αιμοδοσίας και στόχο την προσέλευση και την αύξηση της μεγάλης οικογένειας των εθελοντών αιμοδοτών που έχει ως όραμα την αυτάρκεια σε προσφερόμενο αίμα στην Ελλάδα. Ευχή όλων είναι να γίνει η εθελοντική προσφορά, πίστη και η εθελοντική αιμοδοσία, συνείδηση. Η αγία ειρήνη Χρυσοβα-

, ο Γκατσιούδης Κωνσταντίνος και ο Μόμτσος Ανδρέας. Φέτος είχαμε έναν άλλο πρωταθλητή τον κ. Δαουτάκη Ευάγγελο, μέλος του συλλόγου μας, ο οποίος είναι πρωταθλητής στην αιμοδοσία με τις περισσότερες φιάλες αίματος, που έχει προταθεί για βράβευση από τον πρόεδρο της δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλο για την προσφορά του. Τον ευχαριστούμε αυτόν και όλους τους αιμοδότες του συλλόγου μας για δικό τους έργο.

Ακολούθησε η προσφώνηση των εκπροσώπων που άναψαν την δάδα τους από τον τρίποδα και σχημάτισαν έναν κύκλο γύρω από αυτόν.

Όπως στην αρχαιότητα, πόλεις κράτη συμμάχουσαν, γύρω από ένα ιερό, για έναν ιερό σκοπό και αυτό ονομαζόταν αμφικτιονία. Έτσι

λάντω προστατίδα του συλλόγου μας να μας βοηθάει.

Ευχαριστούμε όλους, τις θρησκευτικές, πολιτικές, αστυνομικές αρχές, τους συλλόγους με τα μέλη τους και τους εκπροσώπους, τους φορείς, το ΕΚΑΒ και την αστυνομία που παραχώρησαν οχήματα, τον υπόλοιπο κόσμο άντρες, γυναίκες, παιδιά, αιμοδότες και μη που με την πολύτιμη συνεργασία και χωρίς την συμμετοχή τους δεν θα έπαιρνε σάρκα και οστά αυτή η λαμπαδηδρομία, αφιερωμένη στην υπέρτατη ιδέα του εθελοντισμού.

**Εκπρόσωπος
του Συλλόγου Εθελοντών Αιμοδοτών
Διδυμοτείχου
Φυδανάκης Παναγιώτης**

Στο φώς του φεγγαριού Βραδιά πανσελήνου

Με μεγάλη επιτυχία και πλήθος κόσμου πραγματοποιήθηκε από το Κέντρο-Πολιτισμού-Αθλητισμού-Παιδείας-Νεολαίας και Περιβάλλοντος «Ευγενίδειο» του Δήμου Διδυμοτείχου, η καλοκαιρινή εκδήλωση στο κάστρο του Διδυμοτείχου, υπό το φώς της πανσελήνου. Σε μια όμορφη βραδιά με το μεγαλύτερο φεγγάρι του καλοκαιριού, οι «Χοροσταλίτες», μας ταξίδεψαν με παραδοσιακούς, έντεχνους και ρεμπέτικους ήχους. Η περιοχή του κάστρου γέμισε με κόσμο, όπως έχει καθιερωθεί τα τελευταία χρόνια και διασκέδασε με την όμορφη μουσική πανδαισία. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο δήμαρχος Διδυμοτείχου Παρασκευάς Πατσουρίδης, η πρόεδρος του Πολιτιστικού Κέντρου «Ευγενίδειο» Βίκυ Σταμπολίδου, δημοτικοί σύμβουλοι, εκπρόσωποι φορέων καθώς και πλήθος κόσμου. Η Πρόεδρος του «Ευγενιδείου» ευχαριστεί τα μέλη του Δ.Σ. για την επιτυχία της εκδήλωσης και τον κόσμο που κάθε χρόνο τιμά με την παρουσία του τις πολιτιστικές εκδηλώσεις δίνοντας ζωή στην ευρύτερη περιοχή του κάστρου.

ΜΕΤΑΞΑΔΕΣ

Αναβίωση Παραδοσιακού Γάμου

.....
Χάρη στην πολύτιμη
προσφορά και την προσπάθεια
των μελών των Συλλόγων Νέ-
ων και Γυναικών Μεταξάδων, αλ-
λά και με τη βοήθεια των υπόλοι-
πων κατοίκων του χωριού, κα-
τορθώσαμε να ξανα-
ζωντανέψουμε ένα
σημαντικό κομμάτι της
παράδοσής μας

των μελών των Συλλόγων Νέων και Γυναικών όλους όσοι συνέβαλαν στην επιτυχία της προσπάθειάς μας, αλλά κι όλους εσάς που μας τιμήσατε με την παρουσία σας, τόσο κατά την αναβίωση των εθίμων, όσο και στο ολονύκτιο γλέντι που ακολούθησε με την ορχήστρα του Νίκου Αλβανόπουλου και Γιώργου Γιαρένη.

Ένα ξεχωριστό ευχαριστώ στον τελευταίο εναπομείναντα γκαϊντατζή του χωριού μας Μηγκιζούδη Δημήτριο, τον οποίο οι Σύλλογοί μας τίμησαν για την μακρόχρονη προσφορά του στην διατήρηση της παράδοσής μας. Ευχαριστούμε θερμά τον αφηγητή κ. Αρβανιτουδη Δημήτριο, τον κ. Μπιλιακάκη Παρασκευά (Βούλης) για την καταγραφή της αναβίωσης του παραδοσιακού γάμου, και την κα. Πανταζή Κωνσταντίνα για τη λήψη των φω-

τογραφιών που είναι όλοι τους πάντα κοντά μας σε όλες τις στιγμές που τους χρειαζόμαστε.

Η τιμή που μας κάνατε να παρευρεθείτε στη γιορτή μας και να παρακολουθήσετε μαζί μας όλα τα δρώμενα είναι η μεγαλύτερη για μας αμοιβή και συγχρόνως δύναμη για να συνεχίσουμε και να διαδώσουμε ό,τι μας έχει απομείνει από αυτήν τη μεγάλη πολιτιστική μας κληρονομιά και να βοηθήσουμε στην αναβάθμιση της περιοχής μας σε όλους τους τομείς, που μαραζώνει καθημερινά και χάνεται δημογραφικά και πολιτιστικά.

Εμείς, οι νέοι των Μεταξάδων, μαζί με την αγάπη μας σας δίνουμε και την υπόσχεση ότι θα κάνουμε το καλύτερο για την παράδοση, τον πολιτισμό μας, τον τόπο μας. (Χρήστος Κισσούδης).

Με πολύ μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 16 Αυγούστου η αναβίωση και καταγραφή του Παραδοσιακού Γάμου στους Μεταξάδες. Χάρη στην πολύτιμη προσφορά και την προσπάθεια των μελών των Συλλόγων Νέων και Γυναικών Μεταξάδων, αλλά και με τη βο-

ήθεια των υπόλοιπων κατοίκων του χωριού, κατορθώσαμε να ξαναζωντανέψουμε ένα σημαντικό κομμάτι της παράδοσής μας, να ξαναθυμίσουμε στους μεγαλύτερους και να γνωρίσουμε στους νεότερους όλα τα στάδια και την τελετουργία ενός παραδοσιακού γάμου.

Μετά από προσπάθεια κι οργάνωση που κράτησαν μήνες ολόκληρους κι απέσπασαν ώρες από τον προσωπικό χρόνο του καθενός μας, καταφέραμε να φέρουμε κοντά συγχωριανούς και συντοπίτες, σε μια γιορτή που είχε τεράστια επιτυχία.

Ευχαριστώ από καρδιάς κι εκ μέρους

«Ο Δήμος Διδυμοτείου οργανώνει την κοινωνική πολιτική με σχέδιο και όραμα, καθώς θεωρούμε την πρόνοια, την υγεία και την κοινωνική προστασία δημόσια αγαθά που οφείλουμε να προσφέρουμε στους δημότες μας. Με σκοπό την κοινωνική συνοχή και την προάσπιση της υγείας, έχουμε αναπτύξει ένα σημαντικό δίκτυο παροχής υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης σε άτομα, οικογένειες και πληθυσμιακές ομάδες που αντιμετωπίζουν δύσκολες καταστάσεις ή καταστάσεις κοινωνικού αποκλεισμού.»

Το Κέντρο Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης του Δήμου Διδυμοτείου στελεχώνεται από έμπειρο Διοικητικό και οικονομικό προσωπικό, που συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία του. Πρόεδρος, είναι ο κ. Γιώργος Τζιβάρας και Αντιπρόεδρος ο κ. Παναγιώτης Μηνούδης, όπου μαζί με το Δ.Σ., την Διευθύντρια και το λοιπό προσωπικό, προσπαθούν κι αντιμετωπίζουν με συνέπεια κι ακεραιότητα την λειτουργία των δομών της υπηρεσίας.

Κ.Α.Π.Η. και Ομάδα Γυναικών

Στο Κ.Α.Π.Η. και στην ομάδα Γυναικών, γίνονται διάφορες εκδηλώσεις κοινωνικού, ψυχαγωγικού και επιμορφωτικού χαρακτήρα. Στην αρχή κάθε έτους γίνεται Πρωτοχρονιάτικη γιορτή, παρουσία του Δημάρχου, του Προέδρου και του Δ.Σ. του Κ.Κ.Π.Α., με πολλή κέφι και χορό ανταλλάσσουν ευχές για το Νέο Έτος. Δεν λείπουν βέβαια και η γιορτή της Τσικνοπέμπτης, καθώς και οι καθιερωμένες εορτές, όπως η γιορτή των Ερωτευμένων, Γυναίκας, Μπτέρας, των Ηλικιωμένων. Οι κοινωνικού περιεχομένου δραστηριότητες αφορούν σε επισκέψεις στο Παιδικό χωριό SOS [Αρίστεινο Θράκης], στο Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Αυτιστικών Ατόμων [Δωρικό Αλεξανδρούπολης], όπου τα μέλη από το υστέρημά τους προσφέρουν είδη πρώτης ανάγκης κ.α., για την αντιμετώπιση των αναγκών των ανωτέρω. Και τέλος οι επιμορφωτικού χαρακτήρα, περιλαμβάνουν ομιλίες

ΜΟΝΑΔΑ ΣΙΤΙΣΗΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Στην υπηρεσία μας, λειτουργεί μονάδα σίτισης Ηλικιωμένων. Παρά την σοβαρή έλλειψη προσωπικού που αντιμετωπίζει η μονάδα κατά καιρούς, σιτίζονται σε καθημερινή βάση, περίπου 300 ηλικιωμένοι, σ' όλο τον Καλλικρατικό Δήμο. Η διανομή του φαγητού γίνεται κατ' οίκον, με αυτοκίνητα της υπηρεσίας. Μεγάλη συμβολή στο έργο του Κ.Κ.Π.Α. παρέχουν και οι εθελοντές της μονάδας σίτισης. Ένα μεγάλο ευχαριστώ για την προσφορά και τον εθελοντισμό τους, στους: 1. Θεολογάκη Ευαγγελία, 2. Τζιογκίδου Βαλεντίνη, 3. Γιαννοπούλου Λαμπρινή, 4. Βαφειάδης Παναγιώτης.

από επιστημονικό προσωπικό όπως: ιατρούς, νοσηλεύτες, διατροφολόγους, κοιν.λειτουργούς, φυσικοθεραπευτές και ψυχολόγους. Τα θέματα των ομιλιών, καθορίζονται βάση των ενδιαφερόντων των ηλικιωμένων όπως οσφυαλγία, πτώσεις ηλικιωμένων και πρόληψη, ημικρανίες-αϋνίες, κακοποιημένη γυναίκα, ιός έμπολα, οστεοαρθρίτιδα γονάτων, ιστορία του Ε.Ε.Σ., η ιστορία του Μάρτη, Ευαγγελισμός της Θεοτόκου, αυτισμός κ.α. Επίσης, ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι επισκέψεις σε τοπικά μουσεία, όπως το Στρατιωτικό και το Λαογραφικό.

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Το πρόγραμμα «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» που λειτουργεί στο Κ.Κ.Π.Α. του Δήμου Διδυμοτείου απευθύνεται σε ηλικιωμένα άτομα και Α.Μ.Ε.Α. που ζουν μόνα τους, που δυσκολεύονται να αυτοεξυπηρετηθούν και που

ζουν χωρίς επαρκείς οικονομικούς πόρους. Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η παραμονή των ηλικιωμένων και των Α.Μ.Ε.Α. στο φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον, η αξιοπρεπής διαβίωσή τους και η βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους. Για να επιτευχθεί ο σκοπός αυτός, το πρόγραμμα στελεχώνεται από εξειδικευμένο προσωπικό (Κοιν. Λειτουργό, Νοσηλεύτρια, Οικ. Βοηθό) που έχει ως πρωταρχικό ρόλο την παροχή άμεσης και ουσιαστικής βοήθειας.

Ειδικότερα, η κοινωνική λειτουργός είναι υπεύθυνη για την σωστή λειτουργία του προγράμματος, για την πλήρη καταγραφή και μελέτη των αναγκών των ηλικιωμένων και των

Α.Μ.Ε.Α. για την παροχή συμβουλευτικής και ψυχολογικής στήριξης σε θέματα που απασχολούν τους επωφελούμενους, για την διευκόλυνσή τους σε συναλλαγές με άλλες δημόσιες υπηρεσίες, για την παροχή πληροφοριών για τα δικαιώματα των ηλικιωμένων και των Α.Μ.Ε.Α. για την ενημέρωσή τους για επιδόματα (πρόνοιας, αναπηρίας, επιτροπές), συντάξεις, εισαγωγή σε γηροκομεία, ψυχιατρικές κλινικές, κέντρα αποκατάστασης, κτλ εφόσον υπάρχει ανάγκη. Η νοσηλεύτρια του προγράμματος παρέχει οργανωμένη πρωτοβάθμια νοσηλευτική φροντίδα, μέτρηση σακχάρου, χοληστερίνης, τριγλυκεριδίων, ενεσοθεραπεία, ατομική υγιεινή, περιποίηση τραυμάτων, κατακλίσεων, μέτρηση αρτηριακής πίεσης, κτλ. Επίσης, ασχολείται με την συνταγογράφηση και την αγορά φαρμάκων καθώς και την τήρηση της φαρμακευτικής αγωγής των ηλικιωμένων. Συνεργάζεται με τους

Το κοινωνικό πρόσωπο του Δήμου Διδυμοτείχου

ΠΡΟΝΟΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΙΣΟΤΗΤΑ, ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

ου 2005 και συνεχίζεται έως και σήμερα. Στελεχώνεται από: Μία Κοινωνική Λειτουργό, Μία Ψυχολόγο, Μία νοσηλεύτρια, Μία παιδαγωγό, Έναν λογιστή. Συγκεκριμένα τα στελέχη του κέντρου στον τομέα της αστικοδημοτικής τακτοποίησης έχουν προσφέρει τις παρακάτω υπηρεσίες: Συμπλήρωση δικαιολογητικών και ενημέρωση για την έκδοση/θεώρηση βιβλιαρίου υγείας και χορήγησης επιδομάτων, Παροχή ενημέρω-

κατοχή βιβλιαρίων υγείας παιδιού και έλεγχος για τα εμβόλια που εκκρεμούν, επισκέψεις κατ'οίκον για την διεκπεραίωση υποθέσεων που συνδέονται με την υγεία, ψυχολογική υποστήριξη μέσα από συνεδρίες σε εφήβους και ενήλικες, παραπομπή σε αρμόδιες υπηρεσίες όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο (νοσοκομείο, πρόνοια, ΟΑΕΔ, ΚΕΚ, ΠΕΔΥ), παροχή νοσηλευτικής φροντίδας (μέτρηση αρτηριακής πίεσης, μέτρηση σακχάρου, αλλαγή τραυμάτων κ.α.).

Αναφορικά με την προώθηση της απασχόλησης πραγματοποιήθηκαν ενέργειες που αφορούσαν: Την υποστήριξη για ανεύρεση εργασίας (συναντήσεις με ΟΑΕΔ), την διεύρυνση των επαγγελματικών τους προσόντων (συναντήσεις με Κ.Ε.Κ), ενημέρωση για διαδικασία έκδοσης και θεώρησης κάρ-

γιατρούς του Γ.Ν. Νοσοκομείου Διδυμοτείχου, τους Αγροτικούς γιατρούς καθώς και με τους εξωτερικούς γιατρούς της περιοχής κατόπιν φυσικά συνεννοήσεως με τον κάθε επωφελούμενο του προγράμματος. Επιπλέον σε συνεργασία με την Κοιν.Λειτουργό και την Οικ.Βοηθό βοηθά στην συνοδεία των ηλικιωμένων σε υγειονομικές υπηρεσίες. Τέλος την ομάδα του προγράμματος «Βοήθεια Στο Σπίτι» συμπληρώνει η Οικογενειακή Βοηθός, η οποία προσφέρει υπηρεσίες μέσα και έξω από το σπίτι, όπως ελαφρύ μαγείρεμα, ατομική υγιεινή, πλύσιμο ρούχων, καθαριότητα στο χώρο που μένει ο ηλικιωμένος, αγορά τροφίμων, πληρωμή λογαριασμών (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΔΕΥΑΔ...) και συντροφιά στους ηλικιωμένους.

κοί Βοηθοί. Τα άτομα (επωφελούμενοι) που εξυπηρετούνται σε όλη την περιφέρεια του Δήμου Διδυμοτείχου (μαζί με τον πρώην Δήμο Μεταξάδων) είναι συνολικά πάνω από 120.

Κέντρο στήριξης Ρομά και ευπαθών ομάδων

Το Κέντρο στήριξης Ρομά και

ευπαθών ομάδων του Δήμου Διδυμοτείχου αποτελεί μετεξέλιξη της δράσης των Ιατροκοινωνικών Κέντρων που υλοποιήθηκε κατά το Γ' ΚΠΣ. Φορέας υλοποίησης είναι το Κέντρο Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης (ΚΚΠΑ) το οποίο έχει και την ευθύνη ως τελικός δικαιούχος για την γενικότερη επίβλεψη του προγράμματος. Η έναρξη λειτουργίας του Κέντρου πραγματοποιήθηκε στις 14 Νοεμβρί-

σης για τη διαδικασία της ονοματοδοσίας και δήλωσης παιδιών στο ληξιαρχείο. Όσον αφορά στο τομέα της υγείας έχουν γίνει οι παρακάτω ενέργειες: Ατομική ενημέρωση για θέματα υγείας των ιδίων και κυρίως των παιδιών τους, πρωτοβάθμια ιατρική φροντίδα, προγραμματισμός ιατρικών ραντεβού με Νοσοκομεία αλλά και υπηρεσίες ψυχικής υγείας, διερεύνηση για την

τας ανεργίας. Στον τομέα της εκπαίδευσης το κέντρο: Πραγματοποίησε κατ'οίκον ενημέρωση/ευαισθητοποίηση των γονέων για εγγραφή και τακτική παρακολούθηση των σχολικών μαθημάτων από τα παιδιά τους, δημιουργική απασχόληση νηπίων και παιδιών, εκμάθηση Ελληνικής γλώσσας σε ενήλικες και παιδιά

Στο πρόγραμμα «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» του Δήμου Διδυμοτείχου εργάζονται συνολικά 5 άτομα από τα οποία δύο είναι Κοινωνικοί Λειτουργοί, μία Νοσηλεύτρια και δύο Οικογενεια-

Τον Οίκον τούτον σπερέωσον Κύριε... Κοιμητηριακός Ναός στο χωριό Ασβεστάδες

Εγκαινιάστηκε το Σάββατο 8 του μηνός Αυγούστου ε.ε. από τον Σεβ. Μητροπολίτη Διδυμοτείχου, Ορεσιτιάδος και Σουφλίου κ. Δ α μ α σ κ η ν ό ο νεόδομτος Κοιμητηριακός Ναός στο χωριό Ασβεστάδες Διδυμοτείχου, που τιμάται επ' ονόματι του Αγίου Αλεξίου, του ανθρώπου του Θεού. Ο Ναός κτίστηκε με τη συνδρομή των κατοίκων του χωριού και των μεταναστών, που διατηρούν άρρηκτους τους δεσμούς

νεύθηκαν στον προς εγκαινιασμό Ναό εψάλη ο Εσπερινός των εγκαινίων και η Παράκληση στην Υπεραγία Θεοτόκο. Ανήμερα το πρωί, κατά την εκκλησιαστική τάξη, τα ιερά λείψανα αφού λιτανεύθηκαν τρεις φορές πέριξ του Ναού, κατετέθησαν στο εγκαινιαζόμενο Θυσιαστήριο, καθιερώθηκαν τα αντιμνήσια και ακολούθως ετελέσθη η πρώτη Θεία Λειτουργία. Ο Σεβασμιώτατος στο τέλος συνεχάρη το σεμνό και δρα-

σιμώτατος τέλεσε τα θυρανοίξια του νεοπαγούς ιερού Προσκυνητρίου στο αγίασμα της Αγίας Πέτρας στο Διδυμοτείχο, στις υπώρειες του λόφου της αρχαίας Πλωτίνουπολης. Η εγκατάσταση του Προσκυνητρίου ήταν το επιστέγασμα της φιλότιμης προσπάθειας του π. Δαμασκηνού Αλαζράι και των ευσεβών χριστιανών της ομώνυμης συνοικίας, που τα τελευταία χρόνια φρόντισαν και ανέδειξαν από την αφάνεια το

τους με την γενέτειρά τους. Τα ιερά λείψανα, που κατετέθησαν στα εγκαίνια, υποδέχθηκαν την παραμονή το εσπέρας οι κάτοικοι του χωριού στην πλατεία και στη συνέχεια αφού λιτα-

στήριο εφημέριο του χωριού και τους κατοίκους, που παρά τις δύσκολες συγκυρίες, ανέλαβαν και έφεραν εις αίσινον πέρας το θαύρεστο αυτό έργο. Το απόγευμα της ίδιας ημέρας ο Σεβα-

ρχαίο αυτό Αγίασμα που συνδέεται με το θαύμα της εμφάνισης του Αναστάσιου Χριστού σε ασκήτες, που ζούσαν στα υπόσκαφα σπηλαία της περιοχής, την Πέμπτη της Διακαινησίμου.

Καθ' οδόν προς Φανάρι...

Επικειμένης της Συνάξεως των Ιεραρχών του Οικουμενικού Θρόνου στην Κωνσταντινούπολη από 29ης Αυγούστου έως 2ας Σεπτεμβρίου ε.ε. μεταβαίνοντες στο Φανάρι οι εκ των «Νέων Χωρών» Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Καστοριάς κ. Σεραφείμ, Φλωρίνης κ. Θεόκλητος, Εδέσσης κ. Ιωήλ, Σερβίων και Κοζάνης κ. Παύλος και Αλεξανδρουπόλεως κ. Άνθιμος πέρασαν από το Διδυμοτείχο τις πρώτες απογευματινές ώρες της 28ης Αυγούστου ε.ε. και επισκέφθηκαν τον Ιερό Καθεδρικό Ναό Παναγίας Ελευθερωτριάς, όπου τους υποδέχτηκε ο οικείος Μητροπολίτης. Μετά από μία σύντομη ξενάγηση και φιλοξενία των Αρχιερέων στους χώρους του Ιερού Ναού οι Σεβασμιώτατοι ξεκίνησαν οδεύοντες εις το Φανάριον.

ΑΙΩΝΙΑ ΤΟΥ Η ΜΝΗΜΗ Πρωτοπρεσβύτερος Περιστέρης Περιστεράκης

Υπερενεννηκοντούτης απεβίωσε το πρωί της 18ης Αυγούστου ε.ε. ο Πρωτοπρεσβύτερος Περιστέρης Περιστεράκης, από τη Σαύρα του τέως Δήμου Μεταξάδων. Της εξοδίου, που εψάλη το απόγευμα της επομένης στον Ιερό Ενοριακό Ναό

Αγίου Δημητρίου Σαύρας, προέστη ο Ποιμενάρχης μας κ. Δαμασκηνός, ο οποίος και εξήρε το ιερατικό ήθος του μεταστάντος, τον ζήλο του και την προθυμία του να διακονεί ανελλιπώς το ιερό θυσιαστήριο, μέχρι τα βαθιά του γηρατειά και ευχήθηκε στους οικείους του και στους συγχωριανούς του να έχουν την ευχή του.

Η εν πρεσβείαις ακοίμητος... η Κοίμηση της Θεοτόκου

Με συρροή πλήθους πιστών στους Ιερούς Ναούς εορτάστηκε η Κοίμηση της Θεοτόκου στην ακριτική μας επαρχία, την οποία σκεπάζει και προστατεύει η Χάρη Της. Ιδιαίτερα πανηγύρισαν οι φερώνυμες ενορίες Ορεσιτιάδος, Διδυμοτείχου, Σιτοχωρίου, Σάκκου, Κορνοφωλέας, Κοτρωνιάς Θεραπειού, Πάλλης, Βρυσικών, Ελαφοχωρίου, Χελιδόνας και Πετράδων. Στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Διδυμοτείχου των λατρευτικών εκδηλώσεων προέστη ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μемφιδος κ. Νικόδημος, Ιεράρχης του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, προσκεκλημένος του Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. Δαμασκηνού, ο οποίος παρέστη στις εορταστικές εκδηλώσεις της Μονής Σουμέλα, στο όρος Βέρμιο, προσκεκλημένος του Σεβασμιωτάτου Μη-

τροπολίτου Βέροιας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονος. Στα πλαίσια της επισκέψεώς του ο Σεβασμιώτατος χοροστάτησε και μίλησε στον πανηγυ-

ρίζοντα Ιερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Αλεξανδρείας και την Κυριακή 16 Αυγούστου ε.ε. ιερούργησε στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου στο Σέλι.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Β΄ ΛΑΣΚΑΡΗΣ

ο Διδυμοτειχίτης υμνογράφος του Μεγάλου Παρακλητικού Κανόνα

Κείμενο του

Ιωάννη Α. Σαρσάκη
(Καστροπολίτη)

Από την 1η Αυγούστου αρχίζει η νηστεία της Παναγίας, και τελειώνει τον 15Αύγουστο, όπου εορτάζουμε το γεγονός της Κοίμησης της Θεοτόκου, το οποίο θεωρείται και "ως το Πάσχα του καλοκαιριού".

Καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της περιόδου στην Εκκλησία μας ψάλλεται η Μεγάλη και η Μικρή Παράκληση προς την Υπεραγία Θεοτόκο (οι Παρακλήσεις δεν ψάλλονται μόνο κατά τους εσπερινούς των Σαββάτων και της Εορτής της Μεταμορφώσεως του Κυρίου). Η Μικρή Παράκληση είναι έργο ενός μοναχού υμνογράφου ο οποίος ονομάζονταν ή Θεοστήρικτος ή Θεοφάνης. Η Μεγάλη Παράκληση είναι έργο του Αυτοκράτορα της Ρωμανίας (Βυζαντίου), Θεόδωρου Β΄ Δούκα Λάσκαρη, ο οποίος είναι υιός και διάδοχος του Διδυμοτειχίτη Αγίου Ιωάννου Γ΄ Δούκα Βατάτζη του Ελεήμονος.

Η μητέρα του Βασιλίσσα Ειρήνη ήταν κόρη του Θεόδωρου Α΄ Λάσκαρη, ο οποίος απεβίωσε το 1222 τη χρονιά δηλαδή που γεννήθηκε ο μικρός Θεόδωρος, και για το λόγο αυτό ονομάστηκε Θεόδωρος Λάσκαρης και όχι Βατάτζης, από τον πατέρα του κράτησε μόνο το επίθετο Δούκας. Θα πρέπει λοιπόν ως Διδυμοτειχίτες να γνωρίζουμε ότι ο Μεγάλος Παρακλητικός Κανόνας είναι δημιούργημα ενός αυτοκράτορα της Ρωμανίας (Βυζαντίου) ο οποίος έλκει την καταγωγή του εκ πατρός από την πόλη μας.

Ο Θεόδωρος κατά την διάρκεια της βασιλείας του επισκέφτηκε το Διδυμότειχο και το χρησιμοποίησε ως κάστρο για τις στρατιωτικές του επιχειρήσεις. Θα πρέπει να επισημάνουμε επίσης ότι, ο Ιωάννης Βατάτζης και ο Θεόδωρος Λάσκαρης ήταν αυτοί που απελευθέρωσαν την περιοχή του Διδυμοτείχου από του Φράγκους και τους Βουλγάρους και επισκέυασαν τις μεγάλες ζημιές που είχε υποστεί το κάστρο του Διδυμοτείχου.

Ο Θεόδωρος δεν ήταν μόνο ένας ικανός διάδοχος με στρατιωτικές αρετές, ο πατέρας του ο Ιωάννης Βατάτζης, (επί της εποχής του οποίου υπήρξε μεγάλη ανάπτυξη της παιδείας) φρόντισε να μορφώσει τον υιό και διάδοχό του δίπλα σε εξαιρετικούς διδασκάλους. Ο ομότιμος καθηγητής της Εκκλησιαστικής Γραμματολογίας-Πατρολογίας και Ερμηνείας Πατερικών Κειμένων της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κος Χρήστος Κρικιώνης (τον οποίο είχαμε την τιμή να τον υποδεχθούμε στο Διδυμό-

τειχο ως ομιλητή στα "Βατάτζεια 2014" τα οποία ήταν αφιερωμένα στον Θεόδωρο Λάσκαρη), στο βιβλίο που έγραψε για το Θεόδωρο Λάσκαρη αναφέρει για την ανατροπή του τα εξής: «Εις εν τοιούτον περιβάλλον εγεννήθη, ανετράφη και εξεπαιδεύθη ο αυτοκράτωρ Θεόδωρος Β΄ Λάσκαρης, ο οποίος, επηρεασμένος από τα ιδέας του διδασκάλου του Νικηφόρου Βλεμμύδου, προσεπάθησε να ενσαρκώσει τον ιδανικόν βασιλέα, ως τούτον ωραματίσθη ο διδασκαλός του, συν-

θη εις την συγγραφὴν και παρουσίασε αξιόλογα έργα, τα οποία αποκείμενα μέχρι πρότινος εις τας βιβλιοθήκας, ανέμενον τους ερευνητάς δια να τα φέρουν εις φως.»

Όσον αφορά τον Μεγάλο Παρακλητικό Κανόνα ο κος καθηγητής αναφέρει τα παρακάτω: «Από τα κάλλιστα δημιουργήματα της εκκλησιαστικής υμνογραφίας είναι ο Μέγας Παρακλητικός κανών εις την υπεραγίαν Θεοτόκον, του οποίου οι στίχοι και η μελωδία συγκινούν και κατανύσσουν τας καρ-

Είναι πάντως εκπληκτικό το γεγονός πως μπόρεσε να αφήσει ένα τόσο μεγάλο συγγραφικό έργο ενώ έπασχε από μικρό παιδί. Προς το τέλος της ζωής του αισθανόμενος το μοιραίο «έλαβε τον όρκον του μοναχού με το ίδιο όνομα Θεόδωρος».

Εκοιμήθη στα τέλη του Αυγούστου το 1258, το μήνα δηλαδή της Παναγίας την οποία τόσο πολύ ευλαβούνταν και υπεραγαπούσε.

Ο Θεόδωρος κατά την διάρκεια της βασιλείας του επισκέφτηκε το Διδυμότειχο και το χρησιμοποίησε ως κάστρο για τις στρατιωτικές του επιχειρήσεις.

δύσας την κρατικήν εξουσίαν και την φιλοσοφικήν παιδείαν». Και σε άλλο σημείο του βιβλίου αναφέρει: «Ο Θεόδωρος Β΄ Λάσκαρης δύναται, κατά την γνώμη μας, να θεωρηθεί ως σπάνια προσωπικότης, η οποία διεκρίθη παραλλήλως προς την φιλοσοφικήν παιδείαν και δια την θεολογικήν συγκροτησίν της. Διαθέτων ευρείαν γνώσιν εις φιλοσοφικά και θεολογικά θέματα, ως και εις τας μαθηματικές και τας φυσικές επιστήμας, επεδό-

δίας των ευλαβών Χριστιανών εις όλας τας ορθοδόξους χώρας επί αιώνας και μέχρι σήμερον εις αμείωτον βαθμόν. Ο Μέγας ούτος Παρακλητικός Κανών είναι συντεθειμένος από έναν άνθρωπον με βαθύτατην ευσέβειαν και πολύ πονεμένον». Κλείνοντας να αναφέρουμε ότι ο Θεόδωρος εκοιμήθη σε ηλικία 36 ετών (1222-1258) υποφέροντας από επιληψία, μια ασθένεια η οποία ήταν και η αιτία θανάτου του πατέρα του, μόνο που στον Ιωάννη Βατάτζη εκδηλώθηκε σε μεγάλη ηλικία.

Νομίζω ότι για όλους εμάς τους Διδυμοτειχίτες που γνωρίζουμε για την καταγωγή και για το υμνολογικό έργο του Θεόδωρου Β΄ Δούκα Λάσκαρη, η συμμετοχή μας στις Παρακλήσεις του 15Αυγούστου θα έχει μία ιδιαίτερη σημασία, και καλό είναι να τον θυμόμαστε και να τον μνημονεύουμε ως έναν μεγάλο αυτοκράτορα, υμνογράφο και άνθρωπο των γραμμάτων που έλκει την καταγωγή του από το Διδυμότειχο.

Γράφει ο

Κώστας Χρυσafiδης

(Ο Κώστας Χρυσafiδης γεννήθηκε στο Διδυμότειχο και χρημάτισε, μετά την αποφοίτησή του από την Παιδαγωγική Ακαδημία της Αλεξανδρούπολης, δάσκαλος σε σχολεία της περιοχής, καθώς και της Δυτικής Γερμανίας. Του απενεμήθη ο τίτλος του Magister στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης, όπου και κατέθεσε διδακτορική διατριβή στην παιδαγωγική υπό την επίβλεψη του καθηγητή F. von Cube. Σήμερα υπηρετεί ως Αναπληρωτής Καθηγητής στο ΕΑ-ΠΗ του Πανεπιστημίου Αθηνών, με γνωστικά αντικείμενα Διδακτική Μεθοδολογία και Αναλυτικά Προγράμματα. Εκτός από τα άρθρα του σε διάφορα περιοδικά και τις ανακοινώσεις του σε επιστημονικά συνέδρια, έχει δημοσιεύσει αρκετές μελέτες.)

Τον 12ο αιώνα, το Δυτικό Ρωμαϊκό κράτος στην προσπάθειά του να ελέγξει τη περιοχή της Μέσης Ανατολής, ανακάλυψε ως πρόσχημα την προστασία των Αγίων Τόπων από τους μουσουλμάνους. Έτσι ξεκίνησε μια σειρά από εκστρατείες με το όνομα Σταυροφορίες. Τα γεγονότα όμως έδειξαν ότι πίσω από τα θρησκευτικά κίνητρα κρύβονταν η επιθυμία κυρίως της διάλυσης της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας και της άλωσης της Κωνσταντινούπολης. Μια από τις Σταυροφορίες, η Τρίτη, ακολούθηε δυο δρόμους: Από την περιοχή της Γερμανίας, μέσω Δούναβη, με ηγέτη τον Φρειδερίκο τον Α΄ τον επονομαζόμενο Βαρβαρόσα και δια θαλάσσης με τον Ριχάρδο, το Λεοντόκαρδο των Άγγλων και τον Φίλιππο τον Β΄ που ηγείτο των Γαλλικών στρατευμάτων.

Το έτος 1187 τα στρατεύματα του Σαλαντίν, βασιλιά της Αιγύπτου, νικούν το κράτος των Σταυροφόρων στους Αγίους Τόπους και ανακαταλαμβάνουν τα Ιεροσόλυμα. Το γεγονός αποτέλεσε μια πολύ καλή ευκαιρία κυρίως για τον αυτοκράτορα της Δυτικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας Φρειδερίκο τον Α΄ να αναλάβει ένα νέο εγχείρημα διάσωσης των Αγίων Τόπων. Απώτερος στόχος στην προσπάθειά του αυτή δεν ήταν τόσο οι απελευθερώσεις των Αγίων Τόπων, όσο η ενίσχυση της θέσης του απέναντι στην εξουσία του Πάπα και ο έλεγχος των αυτόνομων πόλεων της Βόρειας Ιταλίας.

Ο Φρειδερίκος συγκάλεσε συνέλευση στο Mainz, με θέμα

την αντιμετώπιση της νέας κατάστασης που προέκυψε από την επιτυχία του Σαλαντίν. Τα πνεύματα ήταν εξημμένα, όλοι ζητούσαν εκδίκηση και φυσικά κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι έπρεπε να ξεκινήσει μια νέα Σταυροφορία. Ο Φρειδερίκος εξουσιοδοτείται από πολιτικούς και θρησκευτικούς ηγέτες να αναλάβει την εκστρατεία και μάλιστα χωρίς χρονοτριβή.

Σύμφωνα με στοιχεία Γερμανού χρονογράφου ο Φρειδερίκος ως εντολοδόχος της «ιεράς» αποστολής στέλνει ένα υπεροπτικό και άκρως απειλητικό τηλεσίγγραφο στο Σαλαντίν, ζητώντας την παράδοση των Αγίων Τόπων, χωρίς να περιμένει ασφαλώς ανταπόκριση, όπως και έγινε. Ταυτόχρονα απεσταλμένοι

το, ως φιλικό στράτευμα και ταυτόχρονα να φροντίσουν να εξασφαλίσουν για αγορά τα απαιτούμενα τρόφιμα για το στρατό και τα υποζύγια.

Τα Χριστούγεννα του έτους 1187 αρχίζουν να συγκεντρώνονται στρατεύματα με τους αρχιηγούς τους (πρίγκιπες, δούκες, βαρόνους, ιππότες) και πλήθος ανοργάνωτου όχλου. Μέσα σε ένα παραλήρημα ενθουσιασμού και θρησκευτικού φανατισμού οργανώνεται το εκστρατευτικό σώμα. Σ' αυτό έπρεπε να συμμετέχουν μόνο αξιόμαχοι και καλά οργανωμένοι πολεμιστές που διέθεταν οπλισμό και τα απαιτούμενα για τη συντήρησή τους χρήματα. Κατά τους χρονογράφους της εποχής οργανώθηκε ένα εκστρατευτικό σώμα από τριάντα

οι Άγγλοι και οι Γάλλοι ακολούθησαν τη θαλάσσια οδό.

Η διέλευση από την Αυστρία και την Ουγγαρία ήταν τελείως ανώδυνη και μάλλον φιλική, όπως φιλική ήταν και η υποδοχή που επιφύλαξαν στους επιδρομείς οι Σέρβοι. Την περίοδο εκείνη ο ηγεμόνας των Σέρβων επιχειρούσε να διαμορφώσει ένα σερβο-βουλγαρικό, αντιβυζαντινό μέτωπο. Τα πράγματα άρχισαν να δυσκολεύουν, όταν οι Σταυροφόροι βρέθηκαν στις δυτικές περιοχές της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, που μαστίζονταν από πολύχρονες πολεμικές επιχειρήσεις με τους Βουλγάρους. Πέρα από την οικονομική εξαθλίωση ο ίδιος ο πληθυσμός δεν είδε θετικά τη διέλευση των Σταυροφόρων, με αποτέλε-

μα. Έτσι η διαδρομή από το Βελιγράδι, μέσω Σόφιας και Φιλιππούπολης μέχρι την Αδριανούπολη συνοδεύτηκε με απαγχονισμούς, λεηλασίες και κάθε μορφής βαρβαρότητες. Η συμφωνία μεταξύ Φρειδερίκου και Ισαάκιου είχε πλέον καταπατηθεί.

Ο χρονογράφος

Νικήτας Χωνιάτης

γράφει για την περίοδο εκείνη:

«...Δεν πέρασε καμιά χρονιά χωρίς να φέρει προβλήματα στο κράτος. Έδειχνε ότι ο θεός είχε αποφασίσει οι μέρες μας να μην είναι ειρηνικές. Δεν αρκούσαν μόνο οι πολεμοχαρείς βάρβαροι που κύκλωναν την Αυτοκρατορία. Ξαφνικά έκανε την εμφάνισή του ένα νέο κακό, που ερχόταν

Το γεγονός αυτό οδήγησε σε βιαιοπραγίες, από την πλευρά των Σταυροφόρων διαμορφώνοντας ένα πολύ αρνητικό κλίμα

του μεταφέρουν στον αυτοκράτορα του Βυζαντίου Ισαάκιο Άγγελο τον Β΄ και στον Σουλτάνο του Ικονίου Κιλιτζ Αρσλάν τον Β΄ το αίτημά του να επιτραπεί στο στράτευμά του να περάσει από τις χώρες τους ανενόχλη-

χιλιάδες άνδρες, αριθμός που κατά τους ιστορικούς δεν θα πρέπει να ξεπερνούσε μάλλον τις δεκαπέντε χιλιάδες. Οι πολεμιστές ακολούθησαν με καράβια τον ρου του Δούναβη από το Passau μέχρι το Βελιγράδι, ενώ

σμα να κρύβουν τις σοδιές τους και φυσικά να δυσκολεύουν την όλη προσπάθεια των Σταυροφόρων. Το γεγονός αυτό οδήγησε σε βιαιοπραγίες, από την πλευρά των Σταυροφόρων διαμορφώνοντας ένα πολύ αρνητικό κλί-

από μακριά. Ο βασιλιάς των Γερμανών Φρειδερίκος ο Α΄ ζητούσε μέσω απεσταλμένων να επιτραπεί η διέλευση του στρατευμάτων του που βάδιζαν για τη σωτηρία των Αγίων Τόπων και ταυτόχρονα να φροντίσουν οι αρ-

χοντες για τη διάθεση επαρκών τροφίμων για τη συντήρηση των στρατιωτών και των υποζυγίων. Ο Ισαάκιος έπρεπε να απαντήσει στο αίτημα με δικούς του απεσταλμένους. Τη συμφωνία του ο Ισαάκιος γνωστοποίησε με τον Ιωάννη Δούκα. Το στράτευμα μπορούσε να διέλθει χωρίς εμπόδια, εφόσον δεν ενοχληθούν οι πόλεις και τα χωριά, τα φρούρια και οι λοιπές κρατικές εγκαταστάσεις...

Η συμφωνία

αυτή όμως καταπατήθηκε και από τη μεριά του Ισαάκιου και όπως λέει ο Χωνιάτης:

Ο Ισαάκιος ποτέ δεν είδε με καλό μάτι τον Φρειδερίκο. Πολλοί συνεργάτες του τον ειδοποίησαν ότι στόχος του Γερμανού ηγέτη δεν ήταν οι Άγιοι Τόποι, αλλά η Βασιλεύουσα. Για το λόγο αυτό άλλωστε ενίσχυσε τα φρούρια των πόλεων, κατά μήκος της οδού διέλευσης του γερμανικού στρατεύματος. Ταυτόχρονα ενίσχυσε τις οχυρωματικές εγκαταστάσεις της ίδιας της πρωτεύουσας. Ο αυτοκράτορας βρισκόταν ανάμεσα σε δυο μυλόπετρες. Από τη μια ήταν ο κίνδυνος και η απειλή των Σταυροφόρων και από τη άλλη οι προσπάθειες που κατέβαλε να έρθει σε συμφωνία με τον Σαλαντίν. Ο Σαλαντίν σε ένδειξη φιλίας είχε ήδη παραδώσει την Εκκλησία του Πανάγιου Τάφου στους Βυζαντινούς, με αντάλλαγμα να χτιστεί Τέμενος στην Κωνσταντινούπολη. Σε περίπτωση σύγκρουσης με τον Σαλαντίν φοβόταν ότι θα ακολουθούσαν βιαιοπραγίες κατά των ο Ορθόδοξων Χριστιανών στα Ιεροσόλυμα. Για το λόγο αυτό η συμπεριφορά του ήταν αμφίθυμη, με αποτέλεσμα να εμφανίζεται ως ασυνεπής και αφερέγγυος στα μάτια του Φρειδερίκου. Έτσι, όταν το στράτευμα στρατοπέδευσε στην Αδριανούπολη ο Φρειδερίκος διαπίστωσε ότι δεν ήταν διαθέσιμα τα απαιτούμενα για τη διαβίωση των στρατιωτών και των υποζυγίων τρόφιμα. Η κατάσταση ήταν τραγική, επειδή βρισκόμαστε ήδη στις αρχές του χειμώνα, τέλος του Νοεμβρίου 1189.

Οι στρατιώτες του Φρειδερίκου άρχισαν να συμπεριφέρονται πλέον ως εχθρικός στρατός. Εξαπλώθηκαν στην περιοχή γύρω από την Αδριανούπολη και επιδόθηκαν σε λεπτασίες στα χωριά και τις πόλεις, σκοτώνοντας χιλιάδες πολιτών. Το βαρύτερο τίμημα πλήρωσαν οι κάτοικοι του Διδυμοτείχου, που αρνήθηκαν να διαθέσουν τις προμήθειες που ήταν αποθηκευμένες στο φρούριο της πόλης.

Όπως αναφέρει χρονογράφος της Κολωνίας:

Όταν αρνήθηκαν οι κάτοικοι του Διδυμοτείχου να παραδώσουν

Η εξόντωση του ανδρικού πληθυσμού του Διδυμοτείχου

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΕΛΑΣΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ ΤΟΥ Α΄ (ΒΑΡΒΑΡΟΣΑ) - ΤΡΙΤΗ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑ

τα τρόφιμα, ο πρίγκιπας της Σβάρμης γεμάτος οργή ξεσήκωσε τους στρατιώτες του και όρμησαν να καταλάβουν το φρούριό της πόλης. Ήταν ώρα εννιά το πρωί όταν ξεκίνησε η έφοδος. Η νίκη ήρθε πολύ σύντομα. Κατά τις απογευματινές ώρες οι Σταυροφόροι έμπαιναν νικητές στο φρούριο και εκτέλεσαν σχεδόν όλους τους κατοίκους... Ήταν τόσο μεγάλη η ποσότητα των τροφίμων που βρήκαν αποθηκευμένα στο φρούριο, ώστε τα εφόδια αυτά να επαρκέσουν για συντήρηση του στρατεύματος δέκα ολόκληρες εβδομάδες. Στη συνέχεια πολλοί ιππότες ξεχύθηκαν στη γύρω περιοχή και εξόντωσαν όλους τους κατοίκους που βρέθηκαν μπροστά τους.

Ο ιστορικός Ansbert

λέει ότι από τη σφαγή του Διδυμοτείχου γλύτωσαν μόνο οι γυναίκες και τα παιδιά:

Αφού κατάφεραν να γκρεμίσουν την κεντρική πύλη της πόλης, την κατέλαβαν στις 24 Νοεμβρίου και όσους τραυματίες βρήκαν τους εκτέλεσαν επιτόπου. Ταυτόχρονα εκτέλεσαν και όλους τους υπόλοιπους άνδρες, εκτός από τα γυναικόπαιδα (Σύμφωνα με άλλες πηγές τα γυναικόπαιδα πουλήθηκαν στα σκλαβοπάζαρα). Συνολικά ο αριθμός των νεκρών ξεπερνούσε τους 1500. Η απώλεια των Σταυροφόρων ήταν μόνο τρεις άνδρες!

Η Τρίτη Σταυροφορία είχε άδοξο τέλος. Ο Φρειδερίκος πέθανε αιφνιδιαστικά κάπου στη Μ. Ασία με αποτέλεσμα να διαλυθεί το στράτευμά του. Οι θαλασσοπόροι της Γ΄ Σταυροφορίας ταλαιπωρήθηκαν στη θάλασσα. Οι Άγγλοι όμως, κάτω από την ηγεσία του Ριχάρδου του Λεοντόκαρδου, για να μην πάει ο κόπος τους χαμένος, ορέχτηκαν την Κύπρο και την κατέλαβαν, για να την πωλήσουν αργότερα στον Γκυ ντε Λου-

ζινιάν (1192). Στο τέλος οι Σταυροφόροι υπέγραψαν συμφωνία με το Σαλαντίν, ξεχνώντας ασφαλώς πολύ εύκολα τη θρησκευτική τους αγανάκτηση.

Η σφαγή των κατοίκων του Διδυμοτείχου από τα στρατεύματα του Βαρβαρόσα αποτελεί αναμφίβολα σημαντικό γεγονός για την ιστορία της πόλης μας. Αυτά τα γεγονότα δεν διδάσκονται συστηματικά στα σχολεία μας. Πιθανό να αποτελούν λεπτομέρειες... άνευ σημασίας στο ιστορικό «γίγνεσθαι» της πατρίδας μας. Είναι όμως γεγονότα που μπορούν να προσφέρουν υλικό στις αναζητήσεις, στο πλαίσιο του μαθήματος της Τοπικής Ιστορίας. Το μάθημα αυτό, που μάλλον έχει εγκαταλειφθεί από το Ελληνικό Σχολείο, συμβάλλει σημαντικά στην προσπάθεια της αυτογνωσίας των μαθητών και της εισαγωγής τους στα μυστικά της ιστορικής έρευνας.

Θα πρέπει τα παιδιά του Διδυμοτείχου να γνωρίζουν με λεπτομέρεια τα ιστορικά γεγονότα που έχουν σχέση με τον τόπο τους. Πρόκειται για μεγάλο πνευματικό πλούτο με έντονη μορφωτική αξία.

Στο ναϊδριο της Αγίας Αικατερίνης, την ημέρα της γιορτής της 25 Νοεμβρίου, ένα κερί για τα θύματα των Σταυροφόρων θα αποτελούσε ένδειξη σεβασμού και μνήμης.

ΣΧΕΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Φ. Γιαννιόπουλος (1989): Διδυμοτείχο, Ιστορία ενός βυζαντινού οχυρού
2. Α. Γουρίδης (1999): Διδυμοτείχο, Μια άγνωστη πρωτεύουσα
3. Ιστορία των Ελλήνων (τόμ. 8), Εκδόσεις Δομή
4. P. Milger (1989): Geschichte der Kreuzzuge, Bertelsman, Bielefeld

Γράφει ο

Χάρης Σαρρής,
Εθνομουσικολόγος

Βρίσκομαι πλέον στην Αθήνα, στο γραφείο μου. Μετά από μια εβδομάδα γεμάτη ήχους, εικόνες, συναισθήματα, σκέψεις, αναστοχασμούς και 3000 χιλιόμετρα οδήγησης... Επιστρέφω από το 4ο Σεμινάριο Εβρίτικης Γκρίντας. Επιστρέφω χαρούμενος και πλήρης. Δόξα τω Θεώ... Το εισέπραξα σε κάθε βήμα. Σε κάθε μάθημα. Σε κάθε γλέντι... Μέσα από την επαφή με παλαιούς και νεότερους φίλους. Είναι αυτό το μοναδικό αίσθημα ότι πραγματικά άξιζε τον κόπο.

Όποτε σκέφτομαι για το Σεμινάριο μου έρχεται στο μυαλό η παροιμία που λέει: "Εχουμε το λεμόνι, ας κάνουμε τη σούπα". Το "λεμόνι" στάθηκε ο ξενώνας του Δήμου Διδυμοτείχου. Ένα καταπληκτικό διώροφο ξυλεπένδυτο κτήριο των αρχών του 20ου αιώνα, το οποίο έχει ανακαινιστεί και χωρά μέσα πάνω από είκοσι κρεβάτια. Πριν τέσσερα χρόνια, λοιπόν, εκεί που συζητούσαμε με τον Σαρσάκη, τον Δεντσιδίν, τον Συναπίδη, τον Χατζάρα και τους άλλους, έπεσε η ιδέα για να διοργανώσουμε ένα σεμινάριο για την γκάιντα. Η ιδέα άρεσε πολύ στα παιδιά, ωστόσο ο διαταγμός ήταν εύλογος. Συζητήσεις επί συζητήσεων, σκέψεις, προβληματισμοί... Πώς να διδάξεις ένα όργανο σαν την γκάιντα; Ένα όργανο που έχει τόσο λατρευτεί αλλά και λειδωρηθεί; Που είναι το σύμβολο ενός ολόκληρου κόσμου, από τον οποίο, τα μεταπολεμικά χρόνια, όλοι ήθελαν να φύγουν τρέχοντας; Πώς να διδάξεις ένα όργανο, για το οποίο οι παλαιότεροι έχουν μια δύσκολα ερμηνεύσιμη -σε πρώτο επίπεδο- αμφίθυμη σχέση; Από τη μια, δείχνουν να το υποτιμούν, ενώ από την άλλη αρκούν οι πρώτες νότες του για να κάνουν τα μάτια τους να βουρκώνουν; Και μέσα σ' όλον αυτόν τον κόσμο εγώ, ο οποίος στον Έβρο έπεσα με αλεξίπτωτο, άγνωστος μεταξύ αγνώστων, και αξιώθηκα να βιώσω τον μαγικό του ήχο και να τον μελετήσω... Πώς λοιπόν να διδάξεις την γκάιντα;

Εδώ αρχίζει η ιστορία των σεμιναρίων. Για το στήσιμό τους ανακατεύτηκε η εμπειρία μου από την έρευνα της περιοχής, η θητεία μου στο Τμήμα Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής της Άρτας, η καλή διάθεση όλων, η εν λευκώ σύμπλευση όλων των παηπούδων γκαϊντατζήδων και φυσικά η τύχη!.. Το στοίχημα, με απλά λόγια, είναι να βρε-

θεί κοινός τόπος ανάμεσα στους παηπούδες γκαϊντατζήδες της περιοχής και στους νεότερους γκαϊντατζήδες, οι οποίοι συνήθως δεν κατάγονται από τον Έβρο και δεν έχουν κάποια βιωματική σχέση με την περιοχή. Έτσι, στις δράσεις του Σεμιναρίου υπάρχουν τα αλληλοδιδασκτικά εργαστήρια, όπου οι νεότεροι γκαϊντατζήδες παίζουν μεταξύ τους υπό την καθοδήγηση κάποιου πιο δεξιότεχνη. Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε ομάδες με μικρό αριθμό μελών και κάθε μισή ώρα περίπου οι ομάδες εναλλάσσονται, ώστε να παίξουν όλοι με όλους. Υπήρξαν και εργαστήρια για τελείως αρχάριους. Άλλη δράση είναι το μάθημα με παλαιό γκαϊντατζή: εκεί έχουν την ευκαιρία να τον ακούσουν, να εσιτιάσουν στα χέρια και στις ιδιαίτερες τεχνικές του, να βιντεοσκοπήσουν αν το επιθυμούν και, φυσικά, να παίξουν όλοι μαζί στο τέλος. Παράλληλα γίνονται και ειδικές διαλέξεις ή συζητήσεις στοργυλλής τραπέζης όπως έγινε εφέτος, με ειδική θεματολογία κάθε φορά. Όλα αυτά γίνονται στον χώρο του σεμιναρίου. Κάθε βράδυ γίνεται "εφαρμογή" σε γλέντια που οργανώνονται σε διαφορετικό κάθε φορά χωριό, ώστε από τη μια να γίνεται "διάχυση" του Σεμιναρίου στα χωριά, από την άλλη να ξεφεύγουμε από την στείρα διδασκαλία και να βλέπουμε πώς αυτά που λέμε εφαρμόζονται στον πραγματικό κόσμο. Και το σημαντικότερο: όλα τα παραπάνω λαμβάνουν χώρα σε μια ατμόσφαιρα "κοινότητας" μια και η συμβίωση στον ξενώνα φέρνει κοντά ανθρώπους με διαφορετικό υπόβαθρο και καταγωγή, και διαφορετικές εμπειρίες. Για πέντε ημέρες όλοι λειτουργούμε ως μια κοινότητα. Μέσα στην κοινότητα αυτή γίνεται η πιο ουσιαστική δουλειά και είναι ό,τι πιο πολύτιμο, κατά τη γνώμη μου, έχει να προσφέρει αυτό το Σεμινάριο: την άτυπη μάθηση. Μια ιδιαίτερα γόνιμη ατμόσφαιρα η οποία υπάρχει τόσο στις "γκαϊντοκουβέντες" που υπάρχουν παντού, όσο και στις ατελείωτες συζητήσεις στην αυλή του ξενώνα, οι οποίες κρατάνε μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες... Στόχος του Σεμιναρίου δεν είναι να δημιουργήσει δεξιότητες στον οργανό. Δεν είναι δυνατό να μάθει κανείς γκάιντα σε πέντε μέρες... Στόχος του Σεμιναρίου είναι να δημιουργήσει τις συνθήκες ώστε να κατανοήσουν όσο το δυνατόν περισσότεροι την γκάιντα και τον κόσμο της. Να λειτουργήσει ως ο ενδιαμέσος κρίκος ανάμεσα στους παηπούδες και στους νεότερους/ξένους. Το Σεμινάριο χαρακτηρίζεται από μια "κειμενικότητα". Που θα πει ότι τα πάντα είναι δομημένα έτσι, ώστε όποιος παρακολουθήσει όλες τις δράσεις του να έχει αποκομίσει μια σφαιρική εικόνα για την γκάιντα, τους ανθρώπους της και τις μουσικές της. Πάνω απ' όλα, όμως, φιλοδοξία μας είναι η ετήσια αυτή συνάντηση να λειτουργήσει ως μια μετακοινότητα, μέσα από την οποία το όργανο θα αποκτήσει νέα ζωή.

Έτσι, λοιπόν, και εφέτος έλαβε χώρα το Σεμινάριο. Τη φορά αυτή τα μαθήματα έγιναν στο 1ο Δημοτικό Σχολείο Διδυμοτείχου. Ένα καταπληκτικό κτήριο, ό,τι καλύτερο για διδασκαλία, το οποίο εγκαινιάστηκε το 1911. Το παρακολούθησαν τριάντα άτομα: δεκαπέντε γκαϊντατζήδες, τέσσερις λυράρηδες, τρεις καβατζήδες και αρκετοί ακροατές. Ανάμεσα στους συμμετέχοντες και ο καθηγητής Γιάννης Πραντσίδης, ο οποίος ήρθε για δεύτερη φορά, τη φορά αυτή μαζί με τον γιο του, Δήμο. Η συμβολή τους ήταν κα-

θοριστική, τόσο στις συζητήσεις, όσο και στην εκδρομή που οργανώθηκε την τρίτη ημέρα, όπου επισκεφτήκαμε το χωριό Ακ Μπουνάρ, στη Βουλγαρία. Θέλω ακόμα να μνημονεύσω την ιδιαίτερα σημαντική προσφορά του γκαϊντατζή Στέργιου Ματακάκη, παλαιού φοιτητή μου από την Άρτα, ο οποίος συντόνισε τα αλληλοδιδασκτικά εργαστήρια χάρις στη γνώση και την εμπειρία του και κέρδισε τον σεβασμό όλων, παλαιότερων και νεότερων. Τέλος, όσα και να πω για τη φίλη και συνοδοιπόρο μου, Σμαράγδα Διακογιάννη, είναι λίγα. Στη Σμαράγδα χρωστάμε όλοι μας την οργάνωση και τον συντονισμό, χάρις στον σπάνιο συνδυασμό αγάπης και ανιδιοτελούς προσφοράς που τη χαρακτηρίζει!

Πρώτη ημέρα. Το πρωί έγινε μια γενική εισαγωγή στο πνεύμα του Σεμιναρίου, στους σκοπούς και τους επιδιωκόμενους στόχους και έγινε το πρώτο αλληλοδιδασκτικό εργαστήριο ή η "ώρα της δημιουργικής φασαρίας". Πρώτος - πρώτος έδωσε το παρών ο Στρατής Γιαγτζής. Ο Πρόεδρος του Συλλόγου "Ιωάννης Δούκας Βατάτζης", ο οποίος δεν έχασε ούτε λεπτό από το Σεμινάριο!

Απόγευμα. Ασβεστάδες. Βάσει του προγράμματος θα πηγαίναμε στις 6. Όλες τις ημέρες το είχα βάλει στις 6, με σκοπό να κάνουμε και αντιφωνικό τραγούδι. Αυτό εκ των πραγμάτων δεν λειτούργησε. Σε όλα τα χωριά οι γυναίκες μας είχαν να πάμε κατά τις 8, ώστε να μην κάνει ζέστη. Χόρεψαν πρώτα "με το στόμα" και μετά πιαστήκαμε με τις γκάιντες, μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες. Η πρώτη βραδιά, στους Ασβεστάδες, ωστόσο, σηματοδεύτηκε από ένα απροσδόκητο ευχάριστο γεγονός. Στους συμμετέχοντες ήταν και ο Ιωσήφ Τσομπανόπουλος, από τη Μελβούρνη της Αυστραλίας. Έρχεται στην Ελλάδα κάθε δύο χρόνια και, για δεύτερη φορά, συμμετέχει στο Σεμινάριο. Είχε έρθει μαζί με την κοπέλα του, μια φίλη κι έναν φίλο του. Τα κορίτσια έμεναν σ' ένα ξενοδοχείο. Το μεσημέρι, μετά το φαγητό, με σταμάτησε με λίγο διαταγμό και με ρώτησε αν υπάρχει κάποιο τυπικό για το πώς θα μπορούμε στο χωριό. Του είπα πως όχι... Με ρώτησε τότε αν θα γινόταν να κάνουμε εν πομπή, γιατί θα ήθελε να κάνει πρόταση γάμου στην κοπέλα του... Ήταν πραγματικά άπιστευτο! "Και βέβαια! Συνεννοήσου με τη Σμαράγδα για τις λεπτομέρειες" του είπα. Έτσι κι έγινε. Συγκεντρωθήκαμε όλοι μαζί στην είσοδο του χωριού. Στην πλατεία ο Πραντσίδης, ο Θύμιος Ουλιανούδης και οι γυναίκες ετοίμαζαν την έκπληξη. "Θα σας κάνουμε σήμα" με πήρε στο τηλεφώνημα και μου είπε ο Θύμιος. Ο Ιωσήφ είχε πει στην κοπέλα του να τον βιντεοσκοπεί, και καλά, και όταν θα μπαίναμε θα της έκανε πρόταση. Έτσι κι έγινε. Μπήκαμε... Συγκραθιστό... η ανυποψίαστη κοπέλα να βιντεοσκοπεί... Πάνω στο συγκάθισμα ο Ιωσήφ της παίρνει το κινητό από τα χέρια και το αφήνει σε ένα τραπέζι. Γονατίζει μπροστά της, βγάζει το δαχτυλίδι και την ρωτά αν θα τον παντρευτεί. Στο μεταξύ η Λίτσα και οι γυναίκες τραγουδούσαν το "Εβγα μάνι μ' να δεις ο γιος σ' τι σ' φέρνει", τραγούδι του γάμου. Περιπτό να πω τι έγινε εκείνη τη στιγμή... Η κοπέλα τα έχασε. Έκλαιγε. Όλοι μας κλαίγαμε... Ζούσαμε ηρωικές στιγμές... Χορός... ξέσπασμα... Από μικροφώνου ο Σύλλογος πρότεινε στον Ιωσήφ να γίνει κουμπάρος στον γάμο του.

Η βραδιά εξελίχτηκε όπως θα πε-

ρίμενε κανείς να εξελιχθεί στους Ασβεστάδες, από ανθρώπους που χορεύουν ακόμη και με το δελτίο καιρού... Κουλουριάσματα μέχρι τελικής πτώσεως, τραγούδια, γκάιντες, περιποίηση, φαγητό, ποτό... Μια αξέχαστη βραδιά που την οφείλουμε στο χωριό και στον Σύλλογό τους, οι οποίοι γι' άλλη μια φορά μας αγκάλιασαν. Και είναι πραγματικά πολύ ωραία να βλέπεις όλο το χωριό μονιασμένο να χορεύει και μέσα στο χορό να πλεκόμαστε και όλοι εμείς. Το Σεμινάριο, λοιπόν, ξεκίνησε συμβολικά με μια πρόταση γάμου

Δεύτερη ημέρα. Το πρωί, έλαβε χώρα μια μικρή αλλαγή στο πρόγραμμα. Επειδή ο Γιάννης και ο Δήμος Πραντσίδης θα έφευγαν την Παρασκευή το πρωί, σκέφτηκα ότι θα ήταν καλό να κάνουμε την Τρίτη την συζήτηση για το ρεπερτόριο που είχε προγραμματιστεί για την Παρασκευή, ώστε να μπορέσουμε να εκμεταλλευτούμε την παρουσία τους. Έτσι κι έγινε. Άρχισα εγώ να μιλάω για τη διάκριση φωνητικού και οργανικού ρεπερτορίου, για την έννοια της περιοδικότητας και την έννοια της παρατακτικότητας και το πόσο στενά συνυφασμένη είναι η γκάιντα με τη διάρθρωση του παλαιού χορευτικού ρεπερτορίου του οργάνου. Όταν ήρθε η σειρά του Πραντσίδη να μιλήσει είπε το εξής χαρακτηριστικό: "Τόση ώρα ήταν σαν να μιλάγες για το χορό". Άρχισε λοιπόν να μιλά για τα ίδια φαινόμενα που ανέπτυξα εγώ από τη σκοπιά της συστηματικής μουσικής ανάλυσης και από τη σκοπιά της οργανολογίας, τη φορά αυτή από τη σκοπιά του χορού. Πραγματικά μοναδική εμπειρία!

Το βράδυ πήγαμε στο Ελληνικόχωρι. Η διάθεση χαλαρή. Βέβαια ότι όλα θα λειτουργήσουν κανονικά. Τα ηχητικά μας φτωχά και ταπεινά. Ένα μικρό μικτάκι που έπαιρνε δύο μικρόφωνα κι ένας μικρός ενισχυτής για ηλεκτρική κιθάρα. Στην αρχή ο ήχος ήταν άστα να πάνε... Σταδιακά όμως, χάρις στην εμπειρία και το πείσμα του Ματακάκη ο ενισχυτής τοποθετήθηκε ψηλά, ώστε να ακούνε όλοι στην πλατεία, τα μικρόφωνα ρυθμίστηκαν έτσι ώστε να βγάλουν τον καλύτερό τους εαυτό... Το αποτέλεσμα ήταν παραπάνω από ικανοποιητικό. Ο κόσμος για δεύτερη φορά, τη φορά αυτή στο Ελληνικόχωρι, χάρηκε, γλέντησε, χόρεψε και οι γκαϊντατζήδες του Σεμιναρίου, μαζί με τους άλλους μουσικούς, συνέπραξαν δημιουργώντας μια μεθυστική ατμόσφαιρα!..

Την τρίτη ημέρα πήγαμε εκδρομή στο Ακ Μπουνάρ, ένα χωριό της περιοχής του Καβακλί, στη Βουλγαρία. Ξεκινήσαμε το πρωί από το Διδυμοτείχο. Μπήκαμε Βουλγαρία κατά τις 11 και συνεχίσαμε για Καβακλί. Μετά από μια σύντομη αναφορά για την ιστορία της πόλης από τον Γιάννη Πραντσίδη, περπατήσαμε στον κεντρικό πεζόδρομο και στα στενά. Προσπαθούσα με το μυαλό μου να αναπλάσω αυτή την πόλη, όπου κυριαρχούσε το ελληνικό στοιχείο, η οποία είχε αστική ανάπτυξη και ανεπτυγμένο εμπόριο και γράμματα ήδη από τα μέσα του 19ου αιώνα. Κτήρια μισοερείπωμένα, κατάλοιπα της προ-ανταλλαγής περιόδου, πλεκονταν με σοσιαλιστικής αρχιτεκτονικής κιβωτίοσχημες πολυκατοικίες, γρανιτένιες πλατείες με ρεαλιστικές απεικονίσεις και αγάλματα, αλλά και μετασοσιαλιστικά σούπερ μάρκετ και καφετέριες.

Το μάτι μου έπεσε σ' ένα μαγικό

σπίτι, με μπλέ πρόσοψη και αυλίτσα... Ο χρόνος είχε αφήσει ανεξίτηλα τα σημάδια του πάνω του. Άφησα την ομάδα να προχωράει κι εγώ μπήκα δειλά-δειλά στην αρχή, πιο θαρρετά στη συνέχεια, στην αυλή. Φωτογράφιζα με μανία... Δίπλα ήταν δυο-τρεις εργάτες, μάλλον Κατσιβελοι, που ανακαίνιζαν το διπλανό σπίτι. Γνώριζαν καμιά δεκαριά λέξεις στα ελληνικά και προσπαθούσαμε να συνεννοηθούμε από πού είμαι, τι κάνω... Επιστράτευσα κι εγώ όσα ελληνικά, αγγλικά, τούρκικα και ρομανί γνώριζα και προσπαθούσαμε να βγάλουμε άκρη. Δεν μπορούσαν να καταλάβουν τι ήταν αυτό που με έκανε να θαυμάζω σε αυτό το μισογκρεμισμένο σπίτι. "Καλό σπίτι, ε;" Με ρωτάγαμε μισοειρωνικά, μισοσοβαρά, μισοασεϊά. "Καλό, καλό", απαντούσα. Η ίδια ερώτηση μετά: "Καλό σπίτι, ε;" "Ναι, ναι", απαντούσα. Και φωτογράφιζα... Όταν γύρισαν και οι άλλοι τους πήρα σχεδόν με το ζόρι για να δουν αυτό το σπίτι. Τότε ο Πραντσίδης θυμήθηκε ότι εκεί έμενε, όταν είχε πρωτοπάει στο Καβακλί, τέλη του '80, ένας παπούς που προθυμοποιήθηκε να τους κεράσει μ' ένα κρασί καλό που είχε καβαντζωμένο, ωστόσο ο φόβος για τις ερωτήσεις που θα πέρναγε στην Ασφάλεια στη συνέχεια τον έκανε να μαγκωθεί... Πώς τα φέρνει η ιστορία...

Μετά το Καβακλί πήγαμε στο γυναικείο μοναστήρι της Αγίας Τριάδας. Ένα πολύ σημαντικό προσκύνημα της περιοχής, το οποίο αποτελούσε πόλο έλξης για τα γύρω χωριά στο πανηγύρι του. Ο Γιάννης μας μιλούσε για τους χορούς που λάμβαναν χώρα εκεί κι εμείς απομέναμε να πασχίζουμε να αφουγκραστούμε κάποιον από-μνη από τις γκάιντες και από τα τραγούδια μέσα από το κελλάρυσμα του νερού στο διπλανό ποταμάκι. Καθαριότητα... Λουλούδια... Ηρεμία... Τα ξύλινα μπαλκόνια, η μοναξιά και η ηρεμία να φέρνουν στο μυαλό σκέψεις και αισθήσεις, να τις εξαγνίζουν και να τις εξαυλώνουν προσφέροντάς σου το ανεκρίμτο δώρο της γαλήνης... Σε λίγο βρήκαμε μια καλόγρια. Τη διακόψαμε από τον μεσημεριανό της ύπνο και διαπιστώσαμε ότι δεν ήμασταν οι μόνοι στο μοναστήρι. Μας άνοιξε την εκκλησία. Μπήκαμε να προσκυνήσουμε. Το φως στον νάρθηκα γλυκό και υπερβατικό. Δεν μπορούσα παρά να παρακαλέσω τις δύο Μαρίες να μου ποζάρουν για να τις φωτογραφίσω σε αυτό το φως... Αναχώρηση...

Επόμενη στάση, το Ακ Μπουνάρ. Ένα ελληνικόχωρι, 30 χιλιόμετρα από το Καβακλί. Οι παλαιοί μιλούσαν τα ρωμαϊκά, τα θρακιώτικα ρωμαϊκά, τα οποία μοιραία έχουν επικαλυφθεί από τα Βουλγάρικα στις μέρες μας. Μήπως το ίδιο δεν συμβαίνει και με τα δικά μας τα θρακιώτικα που έχουν εξαχνιστεί από το νεοελληνικό ιδίωμα; Τέλος πάντων... Πρώτη στάση το στο εθνογραφικό μουσείο. Μια γεροδεμένη γυναίκα, λες και ήταν βγαλμένη από cult σοβιετική ταινία, ήταν η διευθύντρια. Μας ξενάγησε στο μουσείο, το οποίο ήταν κάποτε το κονάκι του τοπικού μπέη. Οικιακά σκεύη, φωτογραφίες, φορεσιές, μουσικά όργανα, πήλινα σκεύη, αλλά και παλιοντολογικά ευρήματα συνθέτουν το περιεχόμενό του.

Η διευθύντρια, με τη βοήθεια μιας φίλης, τραγουδίστριας, της Νταρίνα που μας μετέφραζε, μας μιλούσε για το χωριό, για την ιστορία, για τους κατοίκους. Όμως, εμένα τα μάτια μου ήταν συνέχεια κολλημένα πάνω

στη μπαμπω-Στάμω. Μια 94χρονη γιαγιά, με μυαλό ξουράφι, η οποία μιλούσε θρακιώτικα με λέξεις και εκφράσεις να χάνονται στο χρόνο και όλους εμάς να προσπαθούμε να πιάσουμε το νήμα. Συναντήθηκε μετά από χρόνια με τον Γιάννη Πραντσιόδη. Χαιρετίσματα, ερωτήσεις για παλαιούς γνωστούς... Σαν να μην πέρασε μια μέρα.

Γεννήθηκε πριν την ανταλλαγή. Τα μάτια της έχουν δει πολλά... Τους Έλληνες να φεύγουν, τον Πόλεμο, 45 χρόνια σοσιαλιστικού καθεστώτος και τώρα τη “δημοκρατία” της “ελεύθερης” αγοράς... “Σε όσους με γνωρίζουν να πείτε ότι η μπαμπω ζει” μου είπε, όταν την χαιρετούσα. “Θα το πω” της είπα. Έτσι, αποφάσισα να γράψω αυτές τις γραμμές και ανεβάσω αυτές τις φωτογραφίες. Γιατί μαζί με τη μπαμπω Στάμω ζει κι ένας ολόκληρος κόσμος, ο οποίος περιμένει ένα νεύμα για να βγει στην επιφάνεια, να τραγουδήσει, να χορέψει και να αποτινάξει από πάνω του πολέμους, καθεστώτα, μνημόνια και κάθε λογής κακό, που κηδεμονεύει την πρεπιά και την ανθρωπιά μας. Η κραυγή της μπαμπως ηχεί πιο δυνατά από κάθε άλλη φορά. “Ω”. Και όχι μόνον ζει, αλλά “ανθεί και φέρει κι άλλο”...

Το γεύμα σε μια ταβέρνα. Όλα ηλυσιοπάροχα. Η Νταρίνα, τραουδίστρια ειδικευμένη στα παραδοσιακά τραγούδια, μας τραγούδησε στα ελληνικά κάποια τραγούδια που είχε μάθει από τη γιαγιά της. Τη συνόδευαν δύο μουσικοί, ένας στην γκάιντα κι ένας στο ακορντεόν. Δεν μπόρεσα να αποφύγω σκέψεις και προβληματισμούς... Πίσω από τη σκηνική παρουσία της Νταρίνα και την άρτια κλασική τεχνική της, η οποία έχει εμβρατίσει το βουλγάρικο φολκλόρ ήδη από τα χρόνια του '50, βίωνα τον απόηχο ενός κόσμου, ο οποίος είχε στηθεί για να προάγει το σοσιαλιστικό ιδεώδες με όχημα την μουσική. Θυμήθηκα όσα γράφει ο Timothy Rice και η Donna Ann Buchanan για την Βουλγαρία και την “κολεκτιβοποίηση της μουσικής”. Η ατμόσφαιρα απέπνεε μια γλυκερή μελαγχολία. Μια μελαγχολία για έναν κόσμο που υποτίθεται ότι στήθηκε σε νέες βάσεις χρησιμοποιώντας οικοδομικά υλικά του παρελθόντος, για να καταρρεύσει στη συνέχεια με το πρώτο φύσημα του ανέμου... Όταν πήραν τα παιδιά τα δικά μας τις γκάιντες είχαμε την ευκαιρία να δούμε την άλλη όψη του νομίσματος. Την ελληνική περίπτωση, όπως αυτή ξεδιπλώθηκε τα τελευταία χρόνια, προσπαθώντας να πιάσει το νήμα από τους παππούδες γκαϊντατζήδες, επιστρατεύοντας ωστόσο, μοιραία, και τις μουσικές πληροφορίες που έρχονταν από τη Βουλγαρία. Οι Βούλγαροι μουσικοί άκουγαν τα παιδιά, τα οποία δεν έχουν σχέση με τις εκεί ακαδημίες και κάτι σαν να σχολίαζαν. Κουβέντες μουσικών... Εγώ, πάλι, από τη σκοπιά μου έβλεπα τις δύο σημερινές εκδοχές δύο κόσμων, οι οποίοι έμελλε να αλλάξουν πορείες κατά τη σοσιαλιστική περίοδο, για να ξανασυναντηθούν στη συνέχεια, όπως συναντήθηκαν, με ό,τι ζητήματα προέκυψαν από την συνάντηση αυτή. Αυτό που ζούσαμε στην ταβέρνα του Ακ Μπουνάρ ήταν ένα μέρος αυτής της συνάντησης... Στο μυαλό μου τριβέληζαν διάφορα... Προσπαθούσα να ερμηνεύσω κάθε νότα... Η ανάλυση δικτύων προσπαθούσε να μονοπωλήσει τη σκέψη μου, στερνώντας μου ώρες ώρες τη χαρά να αφεθώ στους ήχους και τις αισθήσεις. Έτσι... χωρίς όρους... χωρίς την επαγγελματική διαστρόφη του να προσπαθεί κανείς να δίνει ερμηνείες για κάθε τι. Με έσωσε η φωτογραφική μου

μηχανή. Άφησα τον ήχο κάπου στο πίσω μέρος του κεφαλιού μου και άρχισα να φωτογραφίζω το χορό.

Επιστροφή στο Διδυμότειχο αργά το βράδυ. Όλοι κουρασμένοι. Παρ' όλα αυτά, βγάλαμε πρόγραμμα να προβάλουμε την ταινία “Γκάιντες λαλούν”, για όσους δεν την είχαν δει και να παραγγείλουμε πίτσες. Μετά θα ακολουθούσε συζήτηση. Η προβολή άρχισε στις 11:30... Στη συνέχεια ο Γιάννης Πραντσιόδης μας έδειξε αποσπάσματα από μια συνέντευξή του με έναν πα-

μονικά και γλυκά με όλους τους προηγούμενους και όλους τους επόμενους. Ήταν το επίκεντρο της ημέρας. Ο Στέργιος ανέλαβε να κάνει ένα κοινό εργαστήριο, όπου ο Πασχάλης τους δίδαξε έναν μαντιλάτο και ο Στέργιος τον σταμάταγε κάθε τόσο, έγραφε στον πίνακα και όλοι μαζί έπαιζαν μαζί με τον Πασχάλη. Χρειάστηκε να πεταχτώ σε μια δουλειά, αλλά όταν γύρισα έβλεπα στα μάτια όλων ένα μίγμα άγριας χαράς και γαλήνης. Σαν να έχεις μόλις βιώσεις κάτι μοναδικό, σαν να κατανοείς επιτέλους κάτι το οποίο μέχρι τώρα ήταν μέ-

Το γλέντι ήταν πάρα πολύ ωραίο... Ο κόσμος είχε άπιστευτη όρεξη. Είχαν κάνει πολύ κόπο για να το οργανώσουν. Τα κορίτσια είχαν προετοιμαστεί για να χορέψουν... Άλλωστε το Ασπρονέρι έχει πολύ νέο πληθυσμό, ο οποίος διψά για τέτοια πράγματα. Η στενοχωρία μου δεν κρυβόταν... Ωστόσο η βροχή είναι κάτι που δεν μπορείς να το προβλέψεις... Παιξαν όλοι... Ήρθε και η σειρά του Θεοδόση... Όλοι σιώπησαν... Αφουγκράζονταν... Όταν ετοιμαζόμασταν για να φύγουμε η κυρα-Δήμητρα, τραγουδίστρια και μερακλίνα, ζήτησε

κύριο λόγο στην αγάπη και στην σύμπινοια των ανθρώπων που έλαβαν μέρος. Στους φίλους που διαβίωσαν επί πέντε ημέρες στον ξενώνα, κάνοντας ένα πρώτο βήμα κοινωνικοποίησης, πάνω στο οποίο πάτησαν τα μαθήματα και τα γλέντια. Πάνω απ' όλα, όμως, η επιτυχία οφείλεται στους παπούδες γκαϊντατζήδες, οι οποίοι και εφέτος αγκάλιασαν την προσπάθειά μας...

Την τελευταία βραδιά, μετά την Συναυλία, δεν το γνωρίζαμε. Την επόμενη το πρωί, όμως, μάθαμε ότι το μεση-

«Γκαϊντοκουβέντες»

Πώς λοιπόν να διδάξεις την γκάιντα;

λαιό γκαϊντατζή από ένα χωριό της Βόρειας Θράκης και ο Δήμος μας έβαλε ένα ηχογραφημένο απόσπασμα χιουμοριστικής παρλατάς στην καβακλιώτικη διάλεκτο. Η συζήτηση που ακολούθησε, για τους ήρωες που άντεξαν στο ξενύχτι, είχε εξαιρετικό ενδιαφέρον. Θίχτηκαν ζητήματα που αφορούν την ομογενοποίηση των τοπικών πολιτισμικών εκφάνσεων από την κεντρική-εξουσιαστική κουλτούρα, θέματα τοπικών ιδιαιτεροτήτων και άλλα συναφή, για να καταλήξουμε στο σήμερα: γιατί, δηλαδή, αξίζει να ασχολούμαστε με όλα αυτά... Οι τοποθετήσεις πάρα πολλές. Όλοι πάντως συμφωνήσαμε ότι, αυτό που μας μαγεύει σε όλα αυτά δεν είναι η διάθεση του φρενιχτού-μουσικού αρχαιολόγου, αλλά η ανθρωπιά και η ανθρωπινή διάσταση που τα διακατέχει, τα οποία είναι πολύ σημαντικά διδάγματα και καταφυγές για όλους εμάς τους ανθρώπους των μεταμοντέρνων καιρών... Πήγαμε για ύπνο κατά τις 3 τα ξημερώματα.

Την Πέμπτη, τέταρτη ημέρα του Σεμιναρίου, το πρωινό ήταν λίγο πιο χαλαρό, γνωρίζοντας ότι όλοι θα ήταν κουρασμένοι από το ταξίδι. Ενώ το πρόγραμμα έλεγε 11, είπαμε να βρεθούμε στις 12. Πήγαμε και πήραμε τον Πασχάλη από την Παταγή. Ήρθε στο Σεμινάριο και άρχισε να παίζει... Εκεί ένωσα όλους τους συμμετέχοντες να ρουφάνε την κάθε νότα του... Να βιντεοσκοπούν με κινητά και τάνιπλετ, τα κάθονται σε μια γωνία και να αφουγκράζονται... Η βροντόφωνη γκάιντα του κουδούνιζε στο κτήριο του σχολείου, δίνοντας διαφορετική υπόσταση σε κάθε ήχο, ο οποίος πλεκόταν αρ-

σα σ' ένα σύννεφο, μακριά σου.

Η συνέχεια στην Θρακιώτισσα, την ταβέρνα που τρώγαμε. Ο Πασχάλης με τον Αστρούδη εκεί! Μόλις φάγαμε, ο Πασχάλης, για να με ευχαριστήσει, έπαιξε την “Πέρδικα”. Ένα από τα αγαπημένα μου τραπέζικά τραγούδια. Ήταν η δικιά μου στιγμή μέσα στο Σεμινάριο... Αφέθηκα... Τραγούδησα... Πίσω από κάθε λέξη έβλεπα εικόνες... Τους φίλους που έκανα όλα αυτά τα χρόνια, τα ατελείωτα χιλιόμετρα μέσα στα μπαϊρία, συναισθήματα, σιωπές, ξεσπάσματα... Και όλα αυτά να μετασχηματίζονται σε ήχους και να γίνονται τραγούδι.

Ξεκούραση... Το βράδυ είχαμε να πάμε στο Ασπρονέρι.

Ασπρονέρι... Οι άνθρωποι είχαν κάνει του κόσμου τις προετοιμασίες. Φαγητά, πιωτά, ηχητικά... Απονομή τιμητικής πλακέτας στην εγγονή του Γιώργη Δεμερτζή, ο οποίος μας κοίταζε από ψηλά... Πάνω όμως που άρχισαν οι γκάιντες ξεκίνησε μια άπιστευτη βροχή... Άρον άρον τα μαζέψαμε. Πήγαμε στον Σύλλογο, όπου έχει μια αίθουσα. Μικρή μεν, αλλά κάναμε το γλεντάκι μας... Είχαμε πάει να πάρουμε και τον Θεοδόση... Ευτυχώς η Βάσω είχε ομπρέλα μαζί της και πήρε τον γέροντα για να μη βρέχεται. Ενώ το γλέντι είχε ανάψει, όλοι μας αναρωτιόμασταν: πού είναι ο Θεοδόσης; Ο Δεμσιόδης έφυγε ανήσυχος να τον αναζητήσει. Τον βρήκε, μαζί με τη Βάσω, να λείει μασάλια με τις γυναίκες του χωριού σε ένα μαγαζί... Όλα καλά.

να πει ένα τραγούδι. Είπε την “Πέρδικα”, η μελωδία της οποίας είχε ακουστεί και νωρίτερα... Παραθέτω το βιντεάκι.

Τελευταία ημέρα του σεμιναρίου. Ανάμικτα συναισθήματα. Χρωστάγαμε μια συζήτηση για οργανολογικά ζητήματα. Έτσι μιλήσαμε για τις διαφορές της εβρίτικης γκάιντας (και της παλαιάς γκάιντας εν γένει) με τις βουλγάρικες και τις νεότερες. Στο μεταξύ ήρθαν ο Πασχάλης, ο Θεοδόσης και φυσικά ο Στρατής. Περάσαμε στη δημιουργική φασαρία. Η Σμαράγδα να γράφει τα διπλώματα που δόθηκαν στους συμμετέχοντες. Στρογγυλή σφραγίδα και υπογραφή του Δημάρχου και του επιστημονικού υπεύθυνου (εμού δηλαδή...). Απονομή σε όσους θα έφευγαν. Το βράδυ συναυλία μπροστά στο τζαμί.

Στα προηγούμενα Σεμινάρια είχαμε επιλέξει για την καταληκτήρια συναυλία τον χώρο του Καλέ. Με θέα όλη την πόλη φωταγωγημένη, ήταν πραγματική μαγεία. Ωστόσο, υπήρχε δυσκολία στην πρόσβαση. Εφέτος αποφασίσαμε να γίνει στο Τζαμί. Στήθηκαν καρέκλες, πήραμε ηχητικά τον Σωτήρη, ο οποίος έβγαλε έναν ομολογουμένως πάρα πολύ ωραίο ήχο. Απονομή των διπλωμάτων. Στη συνέχεια, η συναυλία. Έπαιξαν όλοι, είτε κατά μόνας, είτε σε σχήματα... Αγωνία να μην ξεχάσουμε κανένα... Η Σμαράγδα κι εγώ να στήνουμε το πρόγραμμα on the fly. Αγωνία να μην ξεχάσουμε κανέναν, αγωνία ώστε η συναυλία να έχει ροή... Κατάληξη ο Πασχάλης, φυσικά... Σκηνές ροκ!... Χορός... Ξαλάφρωμα... Θυμάμαι τον εαυτό μου, στο τέλος, να παίρνει το μικρόφωνο και να λέει: “Εδώ τελειώνει το 4ο Σεμινάριο Εβρίτικης Γκάιντας. Ραντεβού του χρόνου, από 17 ως 21 Αυγούστου 2016, στο 5ο Σεμινάριο Εβρίτικης Γκάιντας. Να είμαστε όλοι καλά!”.

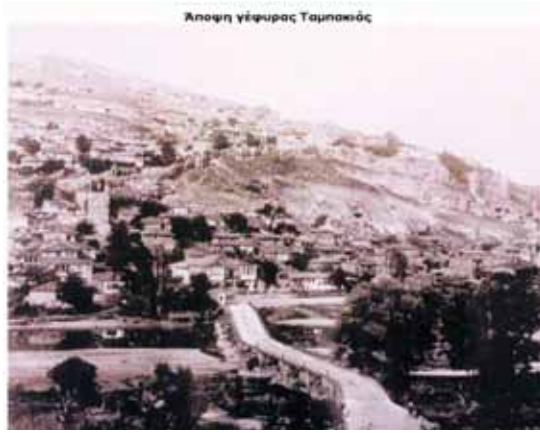
Μετά τη συναυλία πήγαμε σε μια ταβερνούλα. Ένωθα να χαλαρώνω και να πρεμώ... Κουβέντες... πρώτες αποτιμήσεις... απολογισμοί... Στα αφτιά μου ηκούσαν τα λόγια του φίλου μου, Αλέξανδρου Αλεξανδρόπουλου, ο οποίος παρακολούθησε το σεμινάριο εφέτος για πρώτη χρονιά: “Ήταν πολύ πάνω από τις προσδοκίες μου. Δεν ήταν σεμινάριο, ήταν master class”. Τα λόγια αυτά με ταρακούνησαν και συνάμα με γέμισαν με χαρά αλλά και ευθύνη. Αν ήταν έτσι, αυτό οφείλεται κατά

μέρι της τελευταίας ημέρας του Σεμιναρίου γεννήθηκε η κορούλα του Γιάννη Σαρσάκη, που την περιμέναμε από μέρα σε μέρα. Οι ευχές όλων μας μαζί της! Έτσι, έκλεισε και συμβολικά ένα Σεμινάριο που ξεκίνησε με μια πρόταση γάμου και ολοκληρώθηκε με μια γέννα. Θεικό σημάδι; Πιθανόν...

Οι απόηχοι του Σεμιναρίου έρχονται κάθε τόσο στο μυαλό μας και τις επόμενες ημέρες. Στη βόλτα μας στην Αδριανούπολη, το Σάββατο, την επόμενη ημέρα της λήξης του Σεμιναρίου, καθώς και στο μακρύ ταξίδι της επιστροφής στην Αθήνα μαζί με τη Σμαράγδα και τον Δημήτρη. Ανάμεσα σε σιωπές, σαν να ήμασταν συντονισμένοι, ανακαλούσαμε ένα περιστατικό, ένα αστείο, ένα συναίσθημα, μια διαπίστωση...

Αθήνα... Επεξεργασία φωτογραφιών. Ανέβασμα στο facebook. Κάθε καρτέ, κάθε like, κάθε κοινοποίηση να ενεργοποιεί έναν ολόκληρο ωκεανό αισθήσεων. Ένα σύννεφο ενέργειας ικανό να μας δίνει τροφή για τη χρονιά που έρχεται και να ζητά από εμάς να φανούμε άξιοι και την επόμενη χρονιά να ανταμώσουμε, στο 5ο Σεμινάριο. Ωστόσο ο καιρός είναι πολύς μέχρι τότε... Ήδη άρχισα να τρώγομαι και να προσπαθώ να μεθοδεύσω την επόμενη επίσκεψή μου στον Έβρο μέσα στο χειμώνα. Υγεία να υπάρχει... Τον αγαπώ πολύ αυτόν τον τόπο... Αγαπώ τους ανθρώπους, τους γκαϊντατζήδες, τις γιαγιάδες, τους φίλους μου από το Διδυμότειχο... Λατρεύω την αυλίτσα στο εργαστήριο του Σαρσάκη, τον ξενώνα μας, το τζαμί, τα μπαϊρία... Μα πάνω απ' όλα λατρεύω την προσμονή της συνάντησης... Είναι σαν, με κάθε επίσκεψη, να ξαναπιάνεις το νήμα και να ξαναζεις με ανθρώπους που έχεις μοιραστεί μύχιες σκέψεις, συναισθήματα και αγωνίες. Στους ανθρώπους αυτούς χρωστάω τα μάτια που βλέπω τον κόσμο! Όλα όσα έχουμε βιώσει είναι στιγμές ακριβές και γι' αυτό μοναδικές. Ο πεζός λόγος αδυνατεί να τις περιγράψει. Μόνον μέσα από τα τραγούδια μπορούν να περιγραφούν και μόνον όσοι είναι άξιοι μπορούν να τις αποκωδικοποιήσουν και να τις βιώσουν.

Καληνύχτα Θεοδόση, καληνύχτα Πασχάλη, καληνύχτα μπαμπω-Στάμω.

Παλιό Διδυμότειχο

Φωτογραφίες μνήμης και ιστορίας

